



Европейски център за мониторинг
на наркотиците и наркоманиите

BG

Европейски доклад за наркотиците

Тенденции и развития

Амфетамини

Инжекционна употреба на наркотици

Канабис

Хероин и други опиоиди

Кокаин

MDMA

COVID-19

Нарушения на законодателството в областта на наркотиците

Нови психоактивни вещества

Смъртни случаи, причинени от употреба на наркотици

2022 г.



Европейски център за мониторинг
на наркотиците и наркоманиите

Европейски доклад за наркотиците

Тенденции и развития

2022 г.

Правна информация

Настоящата публикация на Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (EMCDDA) е защитена с авторско право. EMCDDA не носи каквато и да е морална или правна отговорност за евентуалните последици от използването на съдържащите се в настоящия документ данни. Информацията, поместена в настоящата публикация, не отразява непременно официалното становище на партньорите на EMCDDA, на държавите — членки на ЕС, или на която и да е агенция или институция на Европейския съюз.

Този доклад е достъпен на английски, български, испански, чешки, датски, немски, естонски, гръцки, английски, френски, ирландски, хърватски, италиански, латвийски, литовски, унгарски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, фински, шведски, турски и норвежки език. Някои от езиците са преведени чрез автоматизирани инструменти за превод. Бяха положени всички усилия, за да се гарантира, че полученият в резултат на това текст отразява точно оригиналната версия на английски език.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2022 г.

© Европейски център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите, 2022 г.

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че е посочен източникът.

Print	ISBN 978-92-9497-770-0	ISSN 1977-9801	doi:10.2810/106179	TD-AT-22-001-BG-C
PDF	ISBN 978-92-9497-743-4	ISSN 2314-9027	doi:10.2810/190750	TD-AT-22-001-BG-N

Препоръчана форма на цитиране:

Европейски център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите, 2022 г., *Европейски доклад за наркотиците 2022: Тенденции и развития*, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург.



Европейски център за мониторинг
на наркотиците и наркоманиите

Praça Europa 1, Cais do Sodré, 1249-289 Лисабон, Португалия

Тел.: +351 211210200

info@emcdda.europa.eu | www.emcdda.europa.eu

twitter.com/emcdda | facebook.com/emcdda

| Съдържание

4	Предговор
6	Уводни бележки
7	Благодарности
8	СИТУАЦИЯТА С НАРКОТИЦИТЕ В ЕВРОПА ДО 2022 Г. — ПРЕГЛЕД И ОЦЕНКА НА ВЪЗНИКВАЩИТЕ ЗАПЛАХИ И НОВИ ПРОЦЕСИ
22	Предлагане, производство и прекурсори за наркотици
26	Канабис
28	Кокаин
30	Амфетамин и метамфетамин
34	MDMA
36	Хероин и други опиоиди
38	Нови психоактивни вещества
41	Други наркотици
43	Приложение Таблицы с национални данни

Предговор

Европейският доклад за наркотиците (EDR) за 2022 г. излиза в момент, когато неотдавнашните големи световни събития оказаха дълбоко въздействие върху всички области на нашия живот и следователно имат последици и за проблемите с наркотиците, пред които сме изправени днес в Европа. Нашият водещ доклад има за цел да помогне на Европа да бъде по-добре подготвена да посрещне тези предизвикателства. Затова в него се анализират тенденциите, оформящи настоящата ситуация, както и се идентифицират възникващите заплахи, които могат да окажат влияние върху проблемите с наркотиците, с които Европа ще се сблъска в бъдеще.

Важно е да се отбележи, че този анализ не е самостоятелен, а е подкрепен от голям брой скорошни трудове. Както винаги, към тазгодишния EDR прилагаме нашия Статистически бюлетин, който предоставя достъп до основните данни и методологически бележки и предупреждения. Докладът се основава в голяма степен и на неотдавнашни прегледи, проведени в партньорство с Европол, на развитието на пазарите на кокаин и метамфетамин. Тези проучвания показват все по-важната роля на стимулантите по отношение на европейския проблем с наркотиците. Тази година се навършват и 25 години, откакто работи системата на ЕС за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества. Този важен момент е отбелязан в придружаващия преглед на постиженията на тази новаторска мрежа.

За мен изводите, които се открояват от нашия анализ на тенденциите в областта на наркотиците през 2022 г., могат да се обобщят така: **„Навсякъде, всичко, всички“**. Днес сме изправени пред ситуация, в която можем да наблюдаваме въздействието на проблемите с наркотиците почти **навсякъде**. В рамките на Европейския съюз проблемите с наркотиците усложняват други важни въпроси, например бездомничеството, управлението на психиатричните разстройства и намаляването на младежката престъпност. В някои държави наблюдаваме и по-високи равнища на насилие и корупция в следствие от пазара на наркотици. Събитията в международен план също могат да окажат влияние върху проблемите с наркотиците в Европа. В този доклад разглеждаме как събитията в Афганистан биха могли да променят потоците от наркотици по начин, който може да има сериозни бъдещи последици, и как хуманитарната криза, произтичаща от войната в Украйна, би могла да създаде нови предизвикателства за европейските служби по наркотиците.

Основният извод, който правя от тазгодишния доклад, е, че сега сме изправени пред по-сложна ситуация с наркотиците, характеризираща се с голяма достъпност и по-голямо разнообразие в моделите на употребата им. От нашия доклад за явлениято „нови психоактивни вещества“ виждаме, че за почти всичко с психоактивен потенциал сега съществува опасност да се появи на пазара, често обозначено с неправилна информация, което означава, че употребяващите тези вещества може да не са наясно какво всъщност приемат. В този контекст съм особено обезпокоен от съобщенията за фалшифициране на продукти от канабис със синтетични канабиноиди — само един от примерите за новите заплахи, свързани с наркотиците, които виждаме сега. Друг проблем е нарастващото производство на синтетични наркотици в Европа, като особена загриженост буди увеличеното производство на метамфетамин. Важно развитие, отбелязано в тазгодишния доклад, е продължаващото въздействие на пандемията от COVID-19 както върху службите с компетентност в областта на наркотиците, така и върху начина, по който хората придобиват контролирани вещества. Отбелязана е също така продължаващата необходимост в много държави да се разширят услугите за лечение и намаляване на вредите за хората с проблеми с наркотиците.

Основната ни мисия в EMCDDA е да подкрепяме по-добри политики и действия за намаляване на вредите, които наркотиците нанасят на хората, семействата им и общностите, в които живеят. Мисля, че трябва да признаем — днес **всеки**, пряко или косвено, в някаква степен е засегнат от употребата на наркотици. Пряко — виждаме у хората, които развиват проблеми и се нуждаят от лечение или други услуги. Косвените последици може да са по-невидими, но са също толкова важни. Сред тях са увеличаването на уязвими млади хора в престъпна дейност, повишеното натоварване на бюджетите за здравеопазване, както и разходите на обществото за общности, които не се чувстват в безопасност или в които институциите са подкопани от корупция и престъпност. Оставам все така убеден, че можем да се надяваме да се справим със сложните проблеми на здравеопазването и социалната политика, които употребата на наркотици поставя пред нас, само ако взимаме решения, стъпвайки върху ясно разбиране на естеството на проблемите, пред които сме изправени, както и анализирайки доказано ефективните отговори. Горд съм, че с публикуването на EDR за 2022 г. EMCDDA продължава да помага на Европа да бъде по-добре подготвена за настоящите и бъдещите предизвикателства в тази област.

И накрая, този доклад, както и цялата ни работа, е резултат от съвместно производство и без подкрепата и приноса на партньорите ни просто нямаше да бъде възможен. Бих искал да изкажа особена благодарност на нашата мрежа от национални фокусни точки Reitoх, както и на всички други европейски експерти и мрежи, чиято работа допринесе за тази публикация. С благодарност отбелязвам и подкрепата, която получихме от Европейската комисия, други европейски агенции и международни органи, работещи в областта.

Alexis Goosdeel

Директор, EMCDDA

**Навсякъде,
Всичко,
Всички**

Уводни бележки

Настоящият доклад се основава на информация, предоставена на EMCDDA от държавите — членки на ЕС, страната кандидатка Турция и Норвегия в процеса на ежегодно докладване.

Целта на настоящия доклад е да предостави общ преглед и резюме на ситуацията в областта на наркотиците в Европа до края на 2021 г. Следователно всяко групиране, обобщени показатели и обозначения отразяват положението въз основа на наличните данни за 2021 г. по отношение на състава на Европейския съюз и държавите, участващи в инициативите на EMCDDA за докладване. Не всички данни обаче обхващат целия период. Поради времето, необходимо за събиране и подаване на данните, много от годишните национални набори от данни, включени в доклада, са от отчетната година януари — декември 2020 г. Анализът на тенденциите се основава само на онези държави, които са предоставили достатъчно подробни данни, позволяващи да бъдат анализирани промените през посочения период. Освен това читателят трябва да има предвид, че наблюдението на моделите и тенденциите, характеризирани едно прикривано и заклеявано поведение, каквото е употребата на наркотици, е затруднено от предизвикателства от практически и методологичен характер. Поради тази причина за целите на анализа, представен в настоящия доклад, са използвани различни източници на данни. С оглед на това следва да тълкуваме данните предпазливо, особено когато сравняваме държавите по отделни показатели. Забележки относно данните могат да се намерят в публикувания онлайн Статистически бюлетин, който съдържа подробна информация за методологията, квалификации относно анализа и коментари относно ограниченията, свързани с наличните данни. Цитираната публикация съдържа и информация относно методите, използвани за изготвянето на оценките на европейско равнище и данни в случаите, когато е възможно да се приложи интерполация.

Благодарности

EMCDDA изказва благодарност на следните лица и организации за тяхната подкрепа при съставянето на настоящия доклад:

- ръководителите и служителите на националните фокусни центрове от мрежата Reitox;
- кореспондентите на системата за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества на националните фокусни центрове от мрежата Reitox и експертите от мрежата на тяхната национална система за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества;
- службите и експертите във всяка държава членка, които събраха изходните данни за настоящия доклад;
- членовете на управителния съвет и на Научния комитет на EMCDDA;
- Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз (и по-специално неговата хоризонтална работна група „Наркотици“) и Европейската комисия;
- Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC), Европейската агенция по лекарствата (EMA) и Европол;
- групата „Помпиду“ на Съвета на Европа, Службата на ООН по наркотиците и престъпността, Регионалното представителство на Световната здравна организация (СЗО) за Европа, Интерпол, Световната митническа организация, Европейския училищен изследователски проект за алкохол и други наркотици (ESPAD), Европейската група за анализ на канализационните води (SCORE), Европейската мрежа за спешните случаи, свързани с употреба на наркотици (Euro-DEN Plus), мрежата на Европейския проект за събиране и анализ на спринцовки (ESCAPE) и Трансевропейската мрежа за информация за наркотиците (TEDI).

Национални фокусни центрове от мрежата Reitox

Reitox е европейската информационна мрежа за наркотици и наркомании. Мрежата се състои от националните фокусни центрове в държавите — членки на ЕС, държавата кандидатка Турция, Норвегия и Европейската комисия. Фокусните центрове, които функционират въз основа на правомощията на съответните правителства, са националните органи, които предоставят на EMCDDA информация в областта на наркотиците. Адресите за контакт с националните фокусни центрове могат да се намерят на [уебсайта на EMCDDA](#).

СИТУАЦИЯТА С НАРКОТИЦИТЕ В ЕВРОПА ДО 2022 Г.

Преглед и оценка на възникващите заплахи и нови процеси

В Европейския доклад за наркотиците за 2022 г. са използвани най-новите налични данни, за да бъде направен преглед на възникващите проблеми, свързани с наркотиците, които засягат Европа. Въз основа на смесен подход, основан на данни от различни рутинни и допълващи се източници, представяме анализ на настоящата ситуация, в който са разгледани и някои процеси, които могат да имат важни последици за политиката в областта на наркотиците и за практикуващите специалисти в Европа.

Ситуацията с наркотиците в Европа до 2022 г.

Нашата обща оценка е, че достъпността и употребата на наркотици остават на високи нива в целия Европейски съюз, макар че между отделните държави съществуват значителни различия. Според оценките приблизително 83,4 млн. възрастни (на възраст между 15 и 64 години) в Европейския съюз са употребявали незаконни наркотици някога, като повече мъже (50,5 млн.), отколкото жени (33 млн.) съобщават, че са употребявали такива наркотици. Канабисът продължава да е най-широко употребяваното вещество, като повече от 22 млн. възрастни европейци съобщават, че са употребявали наркотика през последната година. Стимулантите са втората по честота категория, за която се съобщава. Според направените оценки през последната година 3,5 млн. възрастни са употребявали кокаин, 2,6 млн. MDMA и 2 млн. амфетамини. Около 1 милион европейци са употребявали хероин или друг незаконен опиоид през последната година. Макар че разпространението на употребата на опиоиди е по-ниско от това на други наркотици, опиоидите продължават да причиняват най-голям дял от вредите, свързани с употребата на незаконни наркотици. Това се илюстрира от наличието на опиоиди, често в комбинация с други вещества, които са открити в около три четвърти от случаите на смъртоносна свръхдоза, докладвани

в Европейския съюз за 2020 г. Важно е да се отбележи, че по-голямата част от лицата, които имат проблеми с наркотиците, употребяват различни вещества. Освен това се наблюдава значително по-голяма сложност на моделите на употреба на наркотици, като лекарствените продукти, неконтролирани нови психоактивни вещества и вещества като кетамин и GBL/GHB понастоящем се свързват с проблеми с наркотиците в някои държави или сред някои групи. Тази сложност намира отражение във все по-голямото признание, че употребата на наркотици е свързана или усложнява начина, по който реагираме на широк кръг от най-належащите здравни и социални проблеми днес. Сред тези проблеми са проблеми, свързани с психичното здраве и самонараняване, бездомност, младежка престъпност и експлоатация на уязвими лица и общности.

**Важно е да се отбележи,
че по-голямата част
от лицата, които имат
проблеми с наркотиците,
употребяват различни
вещества**

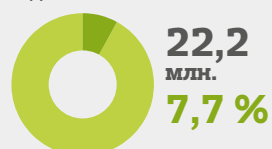
ОБЩ ПОГЛЕД — ОЦЕНКИ ЗА УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЦИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Канабис

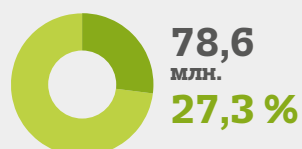


Възрастни (15—64 години)

Употреба през последната година

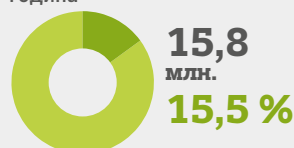


Употреба някога през живота

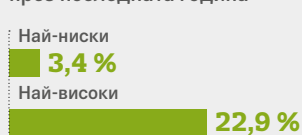


Млади хора (15—34 години)

Употреба през последната година



Национални оценки за употребата през последната година

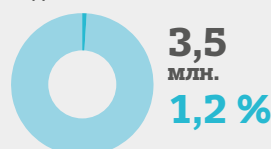


Кокаин

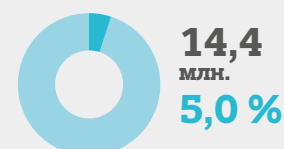


Възрастни (15—64 години)

Употреба през последната година



Употреба някога през живота



Млади хора (15—34 години)

Употреба през последната година



Национални оценки за употребата през последната година

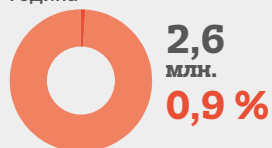


MDMA



Възрастни (15—64 години)

Употреба през последната година

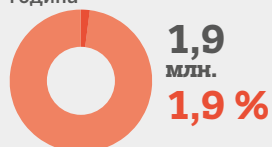


Употреба някога през живота

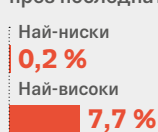


Млади хора (15—34 години)

Употреба през последната година



Национални оценки за употребата през последната година

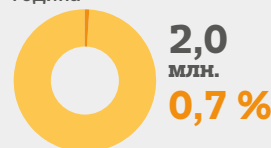


Амфетамини

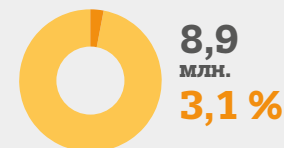


Възрастни (15—64 години)

Употреба през последната година

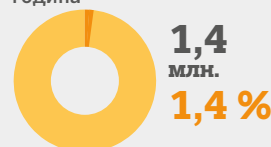


Употреба някога през живота



Млади хора (15—34 години)

Употреба през последната година



Национални оценки за употребата през последната година



Хероин и други опиоиди



Високорисково употребяващи опиоиди

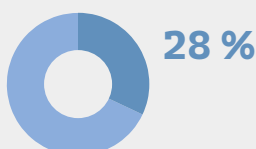
1,0 млн.

514 000

употребяващи опиоиди са получили лечение с опиеви агонисти през 2020 г.

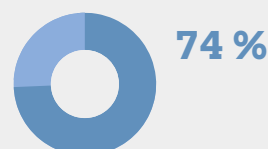
Случаи на търсене на лечение във връзка с употребата на наркотици

Основен наркотик в около 28 % от всички случаи на търсене на лечение във връзка с употребата на наркотици в Европейския съюз



Случаи на смъртоносна свръхдоза

Употреба на опиоиди е установена в 74 % от случаите на смъртоносна свръхдоза



Глобализацията продължава да стимулира иновациите в областта на трафика и производството на наркотици

Проблемите с наркотиците, които наблюдаваме в Европа, са свързани с продължаващите иновации на пазара на наркотици, което е довело до общата висока достъпност на все по-голям брой различни вещества, често с голяма сила на действие или чистота. С оглед на това ограничаването, както на вноса на наркотици в Европейския съюз, така и на производството в Европейския съюз, остава ключово предизвикателство пред политиката. Продължават да се откриват големи пратки, които се транспортират с помощта на методи, които често използват търговската инфраструктура, и по-специално интермодалните превози на контейнери. Тези процеси са съпътствани с нововъведения по отношение на новите маршрути за трафик, методи за укриване и нови производствени процеси. Наред с това Европейският съюз се превърна във важен производител на някои наркотици, както за местна употреба, така и за глобалния пазар. Свидетелство за това е разрушаването на над 350 обекта за производство на наркотици в Европейския съюз през 2020 г. Някои от тези промени се дължат на глобализацията, като особена загриженост поражда по-голямото взаимодействие, което понастоящем изглежда съществува между международните и европейските престъпни групи. Тревожен пример за това може да се види от последната констатация, че мексиканските престъпни групи са започнали да се занимават с производство на синтетични наркотици в рамките на Европейския съюз.

COVID-19: съживяване на предлагането и употребата, но възможни нови предизвикателства за разбиране на ситуацията с наркотиците в Европа

Устойчивостта на европейския пазар на наркотици се наблюдава и при бързото възстановяване на предлагането и употребата на наркотици след смущения в резултат на социалното дистанциране и мерките за граничен контрол, въведени по време на пандемията от COVID-19. Тенденцията пазарът на наркотици да става все по-дигитализиран вероятно също се е ускорила през този период, тъй като приложенията на социалните медии

и криптираните услуги изглежда се използват по-често за улесняване на покупките на наркотици.

Като положително развитие може да се отбележи, че по време на пандемията се наблюдават и иновации, използващи нови технологии, в областта на лечението във връзка с употреба на наркотици и услугите за намаляване на вредите, като нараства използването на онлайн платформи за клинично и социално управление на проблемите с наркотиците. Много услуги изглежда са запазили някои от тези практики, включително посещения само за определяне на дата и по-широко използване на телемедицината. Важна забележка тук е, че ползите от тези подходи все още изискват оценка на научните изследвания, по-специално по отношение на тяхната пригодност за маргинализирани групи, които може да срещат трудности при достъпа до цифрови услуги. Поради това дългосрочното въздействие на дигитализацията върху практиките за предоставяне на услуги и за закупуване на наркотици са важни теми, заслужаващи бъдещо усъвършенстване и наблюдение на научните изследвания.

Що се отнася до настоящия капацитет за наблюдение, пандемията от COVID-19 също оказва значително въздействие върху събирането на данни. Голям брой служби изпитаха оперативен натиск, във връзка с което вероятно са засегнати процесите на наблюдение на европейско и национално равнище, които зависят от данните от тези служби, с което е възможно да се постигне намаляване на достъпността, пълнотата и качеството на някои масиви от данни. С оглед на това сравнения с предходни години въз основа на тези данни следва да се правят предпазливо, тъй като наблюдаваните промени в тенденциите може да се обяснят с прекъсване на предоставянето на услуги и събирането на данни, особено през първоначалните периоди на ограничителни мерки, а не с отразяване на промените в употребата на наркотици или характеристиките на пациентите като последица от пандемията. Показателят за търсене на лечение, който наблюдава пациентите, постъпили на специализирано лечение във връзка с употреба на наркотици, изглежда е по-засегнат от пандемията в сравнение с други епидемиологични показатели. Изглежда, че смущенията в предоставянето на услуги и бързото въвеждане на телемедицината са довели по-специално до докладване за затруднения в някои държави. Като цяло в Европа през 2020 г. общият брой на докладваните пациенти, постъпили за първи път на лечение, е намалял с 14 % в сравнение с 2019 г. На национално равнище обаче е налице значително многообразие, макар че всички държави, с изключение на две, отчетат по-малко пациенти през 2020 г. в сравнение с 2019 г. Не е ясно дали тези разлики отразяват прекъсване на услугите, докладване

на артефакти или намаляване на усилията за търсене на помощ през този период.

С постепенното намаляване на ограниченията, свързани с COVID-19, в цяла Европа изглежда, че лечението във връзка с употреба на наркотици и други услуги са се адаптирали към дейностите, свързани с COVID-19, като ендемична болест, показателите обикновено сочат връщане към ситуацията с наркотиците отпреди пандемията. Предварителните национални данни за лечението, заедно с допълнителните показатели, които са по-чувствителни към краткосрочните промени, показват нарастване през 2021 г. в сравнение с 2020 г. Това отразява връщането на услугите към обичаен модел на работа, макар и с прилагане на мерки за превенция като социално дистанциране и носене на маска.

Канабис: нови тенденции по отношение на най-популярния незаконен наркотик в Европа

Развитията в областта на канабиса поражда нови предизвикателства за начина, по който реагираме на най-често употребявания незаконен наркотик в Европа. Почти 48 млн. мъже и около 31 млн. жени съобщават, че са употребявали това вещество някога. Равнищата на употреба на канабис някога през живота обаче варират в значителни граници в отделните държави: от 4,3 % от всички възрастни в Малта до 44,8 % във Франция. През последното десетилетие индексиранияте цени както на канабиса — смола, така и на канабиса — трева, остават относително стабилни, докато средното съдържание на ТНС в двете форми на наркотика е нараснало. Понастоящем средното съдържание на ТНС в смолата (21 %) е почти двойно по-високо от това на канабиса — трева, който обикновено е около 11 %. Това е промяна на тенденцията, наблюдавана в миналото, когато съдържанието на ТНС в канабиса — трева обикновено е по-високо от това на канабиса — смола. Това е друг пример за иновации и адаптиране на пазара на наркотици, тъй като производителите на канабис — смола, които обикновено се намират извън Европейския съюз, изглежда са реагирали на конкуренцията на произвеждания на място канабис — трева. Следва да се отбележи също, че проблемите, свързани с употребата на канабис, понастоящем изглеждат по-значими и в нашите данни от наблюдението, тъй като в спешните случаи, свързани с употреба на наркотици, се наблюдава присъствие както на спешните случаи, свързани с употреба на канабис, така и на нови случаи на търсене на лечение във връзка с употреба на това вещество.

Средата на европейската политика в областта на канабиса става все по-сложна

Политиките и регулаторните ответни действия, свързани с канабиса, във все по-голяма степен се сблъскват с допълнителни предизвикателства, произтичащи от новите форми и типове употреба на това вещество. Развитията в тази област изглежда са повлияни отчасти от създаването на пазари на канабис за развлечение в Северна и Южна Америка и отчасти от по-големия търговски интерес към разработването на потребителски продукти, съдържащи екстракти от растението канабис. Обхватът на политиките по отношение на канабиса в Европа постепенно се разширява и понастоящем включва, наред с мерките за контрол на незаконния канабис, и регулиране на употребата и формите на канабис за медицински и други нововъзникващи цели, включително като съставки в хранителните продукти и козметиката. Тези съществуващи и нови измерения на политиките по отношение на канабиса в Европа поражда за тях по-широк набор от съображения, свързани с общественото здраве.

Някои държави — членки на ЕС, разработват политики относно употребата на канабис за развлечение. През декември 2021 г. Малта прие законодателни актове за отглеждане в домашни условия и за употреба на канабис в частни домове, наред с клубове с нестопанска цел, предназначени за забавление. Люксембург планира да разреши отглеждането на канабис у дома, докато в Германия и Швейцария извън ЕС се обсъждат възможностите за създаване на системи, позволяващи легална продажба на канабис за развлечение. Наред с това Нидерландия въвежда пилотен модел за затворена верига на доставки на канабис. За да се защити общественото здраве, въздействието на всички регулаторни промени в тази област следва да бъде

**Политиките и регулаторните
ответни действия, свързани
с канабиса, все повече се
сблъскват с допълнителни
предизвикателства,
произтичащи от новите форми
и типове употреба на това
вещество**

внимателно проследено и това изисква добри изходни данни в подкрепа на текущото наблюдение и оценка.

Понастоящем повечето държави от ЕС разрешават медицинската употреба на канабис или канабиноиди под някаква форма. Националните подходи обаче се различават значително по отношение на разрешените продукти и използваните регулаторни рамки. Понастоящем големи компании, които отглеждат и продават канабис в Канада, също така отглеждат в Европа и доставят лекарствени продукти от канабис на някои държави — членки на ЕС. Проучване на Евробарометър, проведено през 2022 г. от Европейската комисия, показва, че седем от десет респонденти считат, че канабисът следва да е достъпен за медицинска употреба.

Нарастването на законната търговия с канабис в Европа е видно от регистрациите на сортове растения от канабис, търговски марки на продукти, хектари отглеждан коноп и заявления за нови хранителни продукти. Освен това в много държави — членки на ЕС, понастоящем съществуват магазини, продаващи продукти от канабис с ниско съдържание на THC, включително храни, козметични продукти и растителни материали за пушене. Тези продукти се предлагат на пазара поради ниското съдържание на THC в тях или като източници на други канабиноиди като канабидиол (CBD). През 2020 г. Съдът на Европейския съюз заяви, че събрания по растения CBD не е „наркотик“, тъй като според актуалните научни познания това вещество няма психоактивни свойства. Последствията от това не са изяснени, но е възможно те да бъдат тълкувани, при условие че са изпълнени регулаторните условия, че CBD може да се използва като съставка в някои търговски продукти.

Необходима е допълнителна информация, за да се направи задълбочена оценка на възможните вреди или ползи от продуктите от канабис с ниско съдържание на THC. Изказани са опасения относно достоверността на доказателствата в подкрепа на твърденията за предполагаеми ползи за здравето, проблеми с контрола на качеството, подходящи граници на безопасност и трудности при измерването на дозата. Сложната политическа среда и сивият сектор, свързан със законността и популяризирането на тези продукти, вероятно са улеснили бързото разрастване на този пазар. Необходими са стандартизирано наблюдение на достъпността и разпространението на употребата на продукти от канабис и трансгранични проучвания, за да бъдат разбрани тези промени и последиците, които те могат да породят на европейско равнище.

Незаконните продукти от канабис пораждаат нарастваща загриженост за здравето във връзка с подправянето им със синтетични канабиноиди

Синтетичните канабиноиди имитират въздействието на THC — веществото, което носи основната отговорност за психоактивното въздействие на канабиса, но могат да бъдат както силно мощни, така и токсични. Опасенията относно токсичността, свързана с някои синтетични канабиноиди, отдавна са установени. По-ново развитие обаче показва, че в Европа нараства броят на съобщенията за канабис, подправен със синтетични канабиноиди, и по-специално за продукти, съдържащи ниско съдържание на THC канабис и смола. В повечето случаи наркотиците са закупени като незаконен канабис. Макар че степента на достъпност на тези подправени продукти в Европа не е известна, буди тревога фактът, че 8 държави — членки на ЕС, са ги установили от юли 2020 г. насам. Първоначално MDMB-4en-PINACA беше най-често срещаният синтетичен канабиноид, но ADB-BUTINACA се разпространи по-често през 2021 г.

Мощните синтетични канабиноиди могат да причинят по-интензивно отравяне и психични, физически и поведенчески ефекти, отколкото канабиса, като се съобщава за тежко и фатално отравяне. Хората може несъзнателно да приемат високи дози синтетични канабиноиди, тъй като тези заместващи естествени продукти от канабис могат да използват неточни производствени процеси, което води до потенциално неравномерно разпределение на подправените продукти в целия продукт. Това може да доведе до продукти, съдържащи токсични количества синтетични канабиноиди и концентрирани джобове на веществата, съдържащи се в продуктите.

Има вероятност престъпниците да подправят продукти от канабис с цел максимизиране на печалбите си, тъй като промишленият коноп с ниско съдържание на THC е евтин и е подобен на този за незаконния канабис — трева. Това улеснява търговците и употребяващите наркотици да бъдат заблудени, докато само в малко количество от синтетичните канабиноиди в прахообразна форма се изисква да имат силно изразено въздействие, подобно на това на канабиса. Наличната информация показва, че някои хора, които са употребявали тези подправени продукти, смятат, че са купували естествен канабис. Те не знаят, че продуктите, които употребяват, съдържат мощни синтетични канабиноиди.

Наблюдението на достъпността и въздействието на тези продукти е сложно, тъй като няма да бъдат открити синтетични канабиноиди в проби от канабис, освен ако не бъде извършен криминалистичен анализ. Поради това е налице необходимост от по-задълбочени аналитични и токсикологични изследвания на проби от канабис и от бърза комуникация на резултатите. Националните системи за ранно предупреждение могат да играят ключова роля в откриването и реагирането на събития, свързани със заблуждаваща продажба, фалшификация или замърсяване на незаконни наркотици. За да функционира обаче, е необходимо да бъдат допълнително усъвършенствани достатъчно ресурсно и подходящи канали за съобщаване на резултатите, както на национално, така и на европейско равнище. Необходими са и допълнителни изследвания, за да се осигури информация за разработването на ефективни мерки за превенция и намаляване на вредите, с цел намаляване на потенциалните рискове за здравето, свързани с този вид замърсяване.

Висока достъпност на кокаин в Европа

Анализът на отпадните води показва, че слабото намаление на употребата на кокаин изглежда е съпътствало ограниченията, свързани с COVID-19. Това вероятно е свързано със затварянето на нощни заведения и места за развлечения, свързани с употребата на този наркотик. По-нови данни от различни източници обаче показват, че равнищата на употреба на наркотика са се върнали на нивата си отпреди пандемията. Освен това през 2020 г. в Европейския съюз са конфискувани рекордни 213 тона кокаин. Този и други показатели показват, че понастоящем няма признаци, че възходящата тенденция в достъпността на този наркотик, наблюдавана през последните няколко години, се е променила. През последното десетилетие индексиранияте цени също са останали стабилни, а средната чистота е нараснала. Наблюдава се и нарастване на броя на разкритите лаборатории за вторично обработване на кокаин в Европа, което показва, че групите на трафика използват по-иновативни методи за предлагане на европейския

пазар. Тенденциите по отношение на правонарушенията, свързани с употреба или притежание на кокаин, също нарастват. Взети заедно, всички тези показатели показват, че достъпността и употребата на кокаин остават много високи според историческите стандарти.

Признаци за разпространение на употребата на крек сред уязвимите групи от населението

На фона на показателите, предполагащи високи равнища на достъпност и употреба на кокаин, нараства загрижеността относно съответно нарастване на проблемите, свързани с употребата на кокаин. Около 15 % от всички постъпили за първи път на лечение за употреба на наркотици през 2020 г. са свързани с употреба на кокаин, като са налице данни, че макар и все още относително нечеста, употребата на крек може да се увеличава и понастоящем се наблюдава в повече градове и държави. Това е повод за особена загриженост, тъй като тази форма на наркотика е свързана най-вече със здравни и социални проблеми. В Европа употребата на крек се наблюдава главно в уязвими и маргинализирани групи, много от които имат други проблеми със злоупотреба с вещества, включително проблеми, свързани с употреба на опиоиди. Крекът обикновено се произвежда в близост до или на равнището на употребяващите посредством преработка на кокаин на прах в кокаинова основа. Обикновено се приема чрез пушене, но продуктът може да се разтваря и за инжектиране.

Дългосрочните тенденции показват, че през 2020 г. около 7 000 пациенти в Европа са постъпили на лечение за проблеми, свързани с употреба на крек, което е тройно повече в сравнение с броя, докладван през 2016 г., и предполага нарастване на употребата, като Белгия, Ирландия, Испания, Франция, Италия и Португалия отчитат значително нарастване на този показател. Германия съобщава, че понастоящем употребата на крек се среща в градове, където рядко е била употребявана по-рано. Резултатите от проведено във Франция проучване показват, че броят на хората, употребяващи крек, е нараснал от 10 000 през 2010 г. на 42 800 през 2019 г. Нископраговите услуги за намаляване на вредите в Брюксел, Копенхаген, Лисабон, части от Ирландия и Северна Италия отчитат значително нарастване на употребата на крек сред пациентите. В рамките на финансиран от ЕС проект EUSEME, изготвен през 2021 г. анализ на общинските отпадни води в 13 европейски града, във всички дни на вземане на проби са установени

Достъпността и употребата на кокаин продължават да бъдат много високи според историческите стандарти

остатъци от крех във всички градове, като най-високите натоварвания са отчетени в Амстердам и Антверпен.

Високата степен на достъпност на кокаин вероятно е допринесла за нарастване на равнищата на употреба на крех в Западна и Южна Европа. Нарастването на икономическите лишения по време на пандемията от COVID-19 сред уязвимите високорисково употребяващи наркотици и достъпността на малки, евтини крех дози също може да са допринесли за увеличаване на употребата.

Употребата на крех се свързва с редица вреди за здравето и обществото. Центровете за употреба на наркотици в Париж и Лисабон съобщават, че значителна част от пациентите, които употребяват крех, го разтварят за инжектиране, което води до повишен риск от заразяване с вируса на ХИВ и хепатит С (HCV). Докладите за по-широки социални проблеми, свързани с крех, включват насилие, свързано с престъпни групи и сериозни финансови проблеми. Употребата на крех често се характеризира с високочестотна употреба, която води до психични и физически здравословни проблеми и агресивно поведение, което затруднява предоставянето на лечение и мерките за намаляване на вредите.

Инжектирането се свързва с по-вредни модели на употреба на наркотици и с повишен риск от заразяване с предавани по кръвен път инфекциозни заболявания като ХИВ и вирусен хепатит

С оглед на продължаващата висока достъпност на кокаин в Европа е от съществено значение системите за наблюдение на наркотиците да развият капацитета си за проследяване на по-нататъшния растеж и разпространението на проблемната употреба на кокаин в по-общ план, и по-специално на проблеми свързани с употребата на крех. По всяка вероятност в местата, където е установено такова поведение, ще са необходими и по-големи инвестиции в мерки за предоставяне на специализирани услуги на лица, които са изправени пред проблеми, свързани с крех.

Регистриране на трафика на синтетични катинони в Европа и вредите от него — прилагане на нови мерки за контрол

Нарастващото многообразие на пазара на наркотици се отбелязва и чрез достъпността и употребата на неконтролирани синтетични катинони, които се продават като алтернатива на контролирани стимуланти. В края на 2021 г. EMCDDA наблюдаваше повече от 162 катинона, което ги превръща във втората по големина категория нови психоактивни вещества, наблюдавани от системата на ЕС за ранно предупреждение след синтетичните канабиноиди. Конфискациите на катинони нараснаха на 3,3 т през 2020 г. в сравнение с 0,75 т през 2019 г., като през 2021 и 2022 г. продължиха да се отчитат големи конфискации. Това нарастване се дължи до голяма степен на малък брой мащабни конфискации на *N*-етилхекседрон и две вещества, 3-ММС и 3-СМС, които са структурно подобни на международно контролираните наркотици 4-ММС (мефедрон) и 4-СМС (фякседрон).

Макар че от няколко години на европейския пазар на наркотици са достъпни 3-ММС и 3-СМС, тяхната достъпност изглежда се е увеличила около 2020 г. Системата за ранно предупреждение също е получила съобщения за вреди, свързани с тези две вещества. Нидерландия например отбеляза, че броят на случаите на отравяне, за които се подозира, че включват 3-ММС, е нараснал от 10 през 2018 г. на 64 през 2020 г. Инжекционната употреба на синтетични катинони е свързана с химиопрофилактиката и маргинализираните групи, които приемат наркотици чрез инжектиране, като тези вещества се свързват с епидемични взривове от ХИВ и HCV. Опасенията относно достъпността и употребата както на 3-ММС, така и на 3-СМС мотивираха EMCDDA да извърши оценка на риска през 2021 г., а Европейската комисия предложи законодателство, с което да постави тези вещества под контрол в Европейския съюз.

По-голямата част от конфискуваните през 2020 г. количества синтетични катинони са с произход от Индия, където мащабното производство на тези вещества изглежда относително ново. Преди 2020 г. произходът на сравнимите пратки, където е установен, е Китай. През последните години обаче Китай въведе правен контрол за различни вещества, включително 3-ММС и 3-СМС. Тъй като в миналото Китай е бил основен източник на нови психоактивни вещества, открити в Европа, най-новите данни може да отразяват по-общо пренасочване към по-активно участие на други държави, с капацитет в рамките на тяхната химическа или фармацевтична промишленост, в предлагането на нови психоактивни вещества

ИНФЕКЦИОЗНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ, СВЪРЗАНИ С УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЦИ

Нови случаи на ХИВ, свързани с инжекционна употреба на наркотици през 2020 г. (ЕС)

5,2 %

563/10 783*

Нови случаи на СПИН, свързани с инжекционна употреба на наркотици

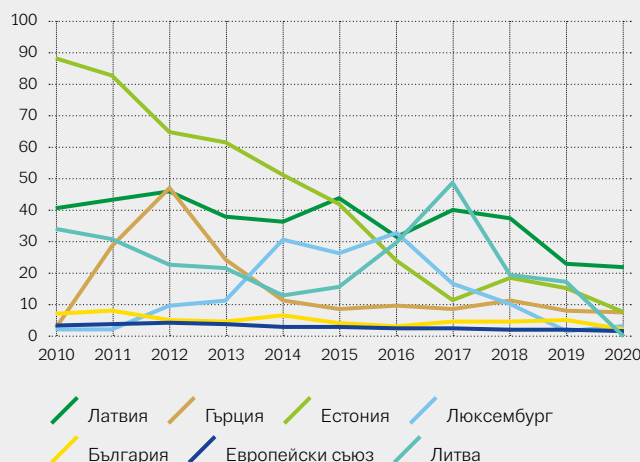
8,6 %

128/1 491*

* Диагнози на ХИВ или СПИН с документиран режим на предаване през 2020 г.

Тенденции по отношение на свързаните с наркотици случаи на ХИВ, които се дължат на инжекционна употреба на наркотици: ЕС и избрани държави

Случаи на милион души от населението

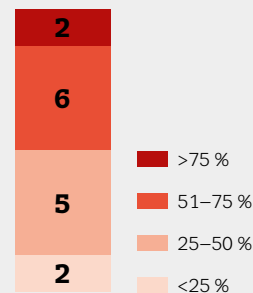


Разпространение на HCV антитела сред инжекционно употребяващите наркотици

13–86 %

в 15 държави

Държави, за които са налице национални данни



Хронични HCV инфекции сред инжекционно употребяващите наркотици 2018–2020 г.

16–49 %

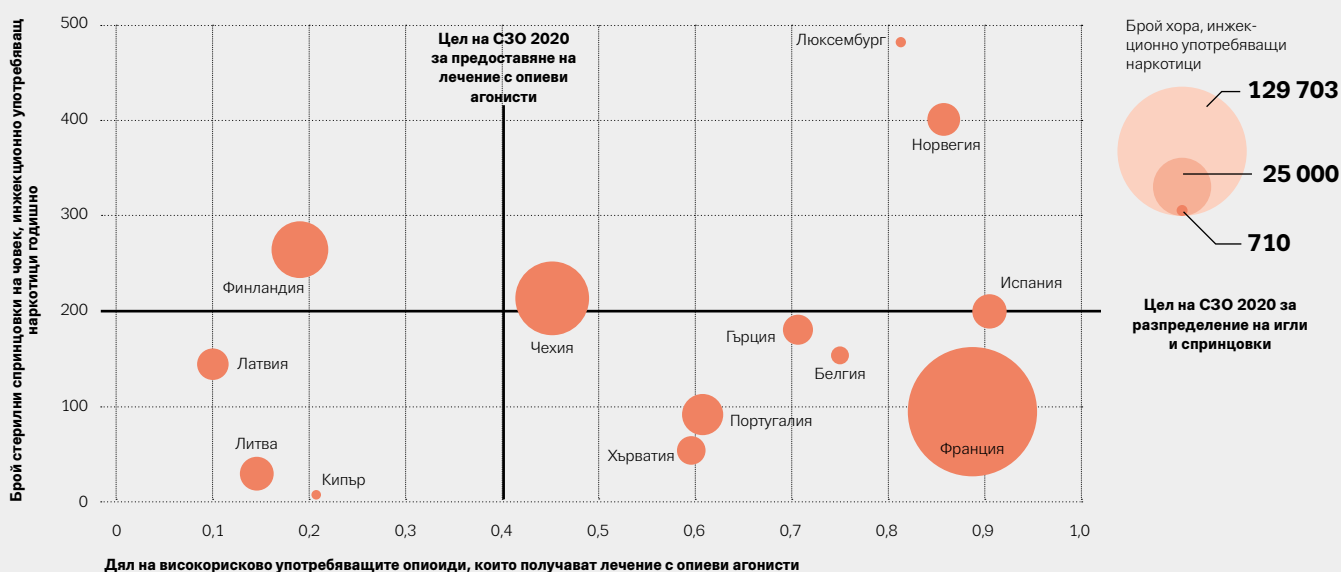
в субнационални извадки от 4 държави

Актуални инфекции с HBV, национални данни, за периода 2018–2020 г.

средно 5,3 % (1,3–8,9 %)

сред инжекционно употребяващите наркотици

Разпределение на игли и спринцовки и лечение с опиев агонисти във връзка с целите на СЗО 2020, 2020 г. или последната налична оценка



Обхватът се основава на най-новите национални оценки на инжекционната употреба на наркотици и високорисковата употреба на опиоиди, съпоставени с данните за намаляване на вредите (в рамките на максимум 2 години). Оценката на обхвата на лечението с опиев агонисти за Белгия е получена от субнационално проучване, проведено през 2019 г.

и вероятно прекурсори за Европа. Ако това е така, това може да има важни последици за бъдещите усилия за контрол на наркотиците.

Синтетичните катинони се произвеждат и в Европа, но към днешна дата се смята, че това производство съставлява само малка част от катиноните, появяващи се на пазара. Това обстоятелство обаче може да се промени, тъй като както броят на незаконните синтетични катинони, които са били иззети, така и конфискуваните количества химични прекурсори са нараснали от около 2020 г. насам.

Инжекционната употреба на наркотици намалява, но все още е причина за безпокойство

Наличните данни показват, че инжекционната употреба на наркотици в Европа намалява през последното десетилетие. Тук следва да се отбележи, че едва 15 държави са предоставили актуални (през 2015 г. или по-късно) оценки за разпространението на инжекционната употреба на наркотици. Тези случаи варират от по-малко от 1 случай на 1 000 души от населението на възраст между 15 и 64 години в Гърция, Испания, Унгария и Нидерландия до повече от 10 случая на 1 000 в Естония. Опиоидите се посочват сред наркотиците, които се инжектират във всички тези държави, а в миналото хероинът е наркотик, свързан с инжекционна употреба в много държави. Възможно е това вече да не е така. Сред постъпилите за първи път на специализирано лечение във връзка с употреба на наркотици през 2020 г., които определят хероина като основен наркотик, само 22 % са посочили инжектирането като основен начин на приемане на наркотика, което е спад в сравнение с установеното през 2013 г. равнище от 35 %.

Други наркотици също се инжектират, включително амфетамини, кокаин, синтетични катинони, предписани медикаменти за опиоидна употреба и други лекарства. Като цяло обаче знаем много малко за моделите на инжекционна употреба на наркотици и за това как те се различават в отделните държави, като е възможно да съществуват различия, които оказват въздействие върху вредите, свързани с това поведение. Например анализът на 1 392 използвани спринцовки, събрани от мрежата ESCAPE от 8 европейски града през 2020—2021 г., показва, че в 5 града половината или повече от спринцовките съдържат стимуланти. Една трета от всички спринцовки съдържат два или повече наркотика, което показва употребата на няколко наркотика едновременно или

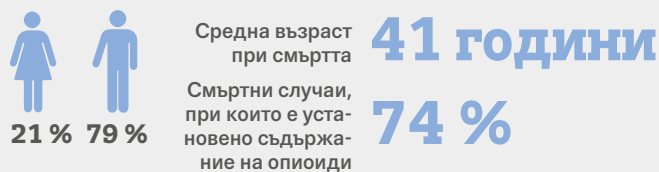
повторната употреба на инжекционен материал, като най-често се използва комбинация от стимулант и опиоидни наркотици.

Инжектирането се свързва с по-вредни модели на употреба на наркотици и с повишен риск от заразяване с предавани по кръвен път инфекциозни заболявания като ХИВ и вирусен хепатит. Налице са опасения, че пандемията от COVID-19 е довела до прекъсване на разпространението на стерилно оборудване за употреба на наркотици и е допринесла за намаляване на изследванията за ХИВ и вирусен хепатит през 2020 г. С оглед на това е важно бъдещите тенденции да се наблюдават внимателно, за да се идентифицират всички неблагоприятни последици от пандемията за здравните резултати в тази област. Положителен е фактът, че дългосрочните тенденции по отношение на новите случаи на заразяване с ХИВ, свързани с инжекционна употреба на наркотици, намаляват в Европа. Въпреки това в някои държави значителна част от лицата, които приемат наркотици чрез инжектиране, са били заразени с ХИВ в даден момент. Субнационални проучвания на серопревалентността, проведени в Естония, Литва, Полша и Румъния между 2017 и 2020 г., показват например, разпространение на ХИВ антитела сред хората, които приемат наркотици чрез инжектиране, по-голямо от 20%. През 2020 г. са регистрирани 563 нови диагностицирани случая на ХИВ инфекции (1,3 случая на милион души от населението) и 128 нови диагностицирани случая на СПИН, свързани с инжекционна употреба на наркотици в Европейския съюз. Повече от половината от новите диагностицирани случаи на ХИВ инфекции, свързани с инжекционна употреба на наркотици, продължават да се диагностицират късно. По-ранните форми на диагностициране се свързват с по-добри резултати от лечението, поради което подобряването на ранното диагностициране на нови инфекции, свързани с употребата на наркотици, трябва да остане приоритет за мерките в тази област.

Известно е също, че приемът на лечение с опиоидни агонисти е защитен фактор по отношение на свръхдоза наркотици

СМЪРТНИ СЛУЧАИ, ПРИЧИНЕНИ ОТ УПОТРЕБА НА НАРКОТИЦИ

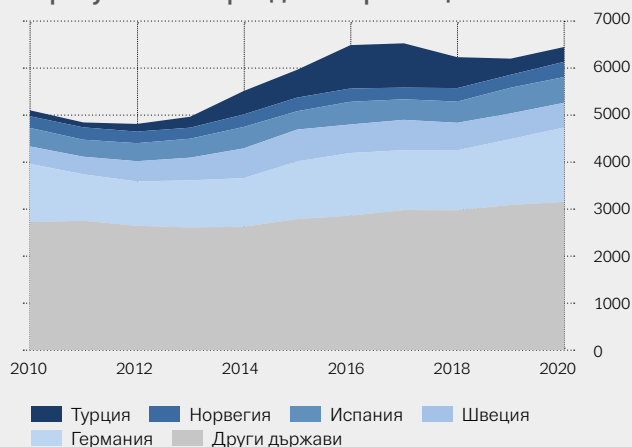
Характеристики



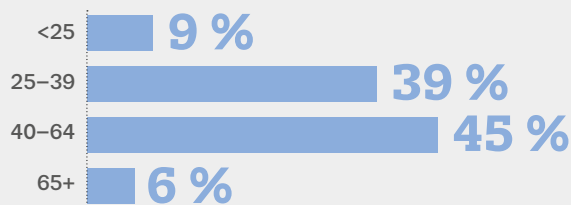
Брой на смъртните случаи



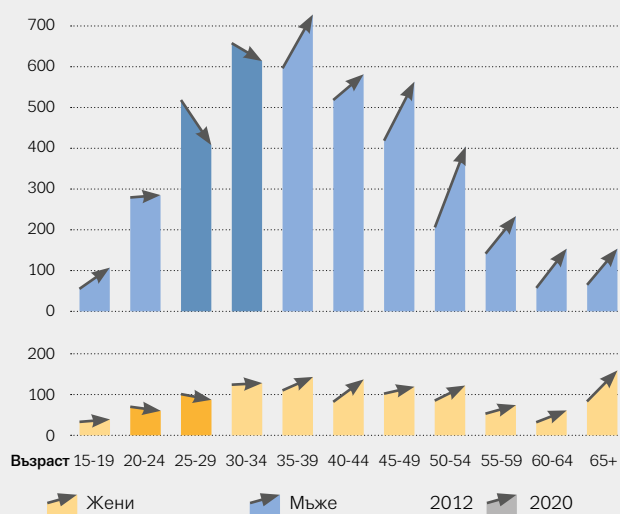
Тенденции по отношение на смъртните случаи в резултат на свръхдоза наркотици



Възраст при смъртта

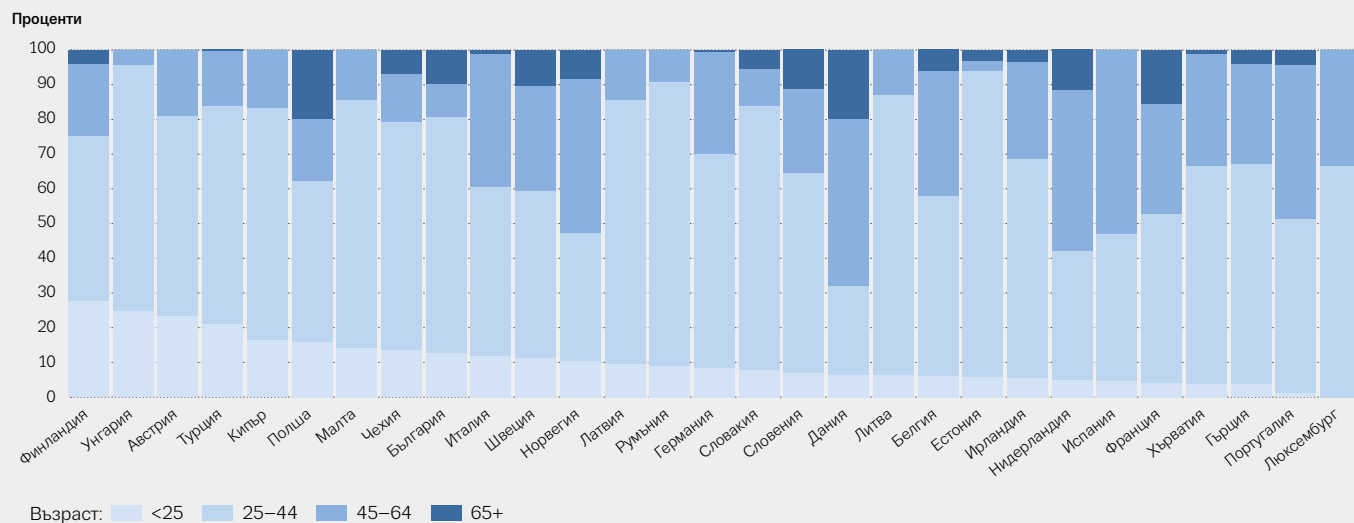


Брой на докладваните смъртни случаи в Европейския съюз, причинени от употреба на наркотици, през 2012 и 2020 г. или през последната година, за която има данни, по възрастови групи и пол



Данните се отнасят за Европейския съюз, освен когато е посочено като „ЕС + 2“ (ЕС, Норвегия и Турция). Когато няма данни за 2020 г., са използвани данните за 2019 г. или последните налични данни. Поради методологични разлики и потенциално недостатъчно докладване в някои страни, сравненията между държавите може да не са валидни.

Възрастово разпределение на смъртните случаи, причинени от употребата на наркотици, отчетени в Европейския съюз, Норвегия и Турция през 2020 г. или най-скорошната година



Все още е налице необходимост от разширяване на услугите за лечение и намаляване на вредите

През 2020 г. само Чехия, Испания, Люксембург и Норвегия съобщиха, че са изпълнили целите на Световната здравна организация за 2020 г. за предоставяне на 200 спринцовки на човек, инжекционно употребяващ наркотици годишно, като 40 % от високорисковото употребяващите опиоиди са на лечение с опиев агонисти. Това показва, че продължава да е налице необходимост от разширяване на предоставянето на лечение и намаляване на вредите за употребяващите опиоиди и лицата, които приемат наркотици чрез инжектиране. Равнището на разпространение на високорисковата употреба на опиоиди сред възрастните (на възраст между 15 и 64 години) се оценява на 0,34 % за възрастното население на ЕС, което се равнява на около 1 млн. високорисковото употребяващи опиоиди през 2020 г. През 2020 г. в Европейския съюз има 514 000 пациенти на лечение с опиев агонисти, което предполага, че общото покритие на лечението е около 50 %. Тези данни обаче прикриват факта, че са налице значителни различия между държавите по отношение на степента, в която лицата с проблеми, свързани с употреба на опиоиди, е вероятно да получат достъп до лечение с опиоиди, а в някои държави предоставянето на лечение очевидно не е достатъчно.

Известно е също, че приемът на лечение с опиев агонисти е защитен фактор по отношение на свръхдоза наркотици. Според направените оценки през 2020 г. в Европейския съюз са настъпили най-малко 5 800 смъртни случая в резултат на свръхдоза, свързани с незаконни наркотици, което представлява приблизително 16,7 смъртни случая на милион възрастни в резултат на свръхдоза. По-голямата част от тези смъртни случаи се свързват с съчетана токсичност на няколко наркотика, която обикновено включва комбинации от незаконни опиоиди, други незаконни наркотици, лекарства и алкохол. В някои държави бензодиазепините често се споменават в комбинация с други наркотици в токсикологичните доклади за смъртни случаи, причинени от употреба на наркотици. Обикновено не е ясно дали те са били предписани на лицето за терапевтични цели, но е вероятно това да не е така. Макар че данните се тълкуват трудно, те показват, че е възможно бензодиазепините да са причинили или допринесли за някои от тези смъртни случаи. Опиоидите присъстват в около три четвърти от всички смъртни случаи, причинени от употреба на наркотици, което подчертава негативната роля на тези вещества

като причина за смъртността, причинена от употреба на наркотици. Тревожен е фактът, че някои държави, за които са налице данни, като Австрия и Норвегия, отчитат нарастване на броя на смъртните случаи, наблюдавани през 2020 г. в резултат на употреба на хероин/морфин. В някои държави обаче, като Германия и Швеция, се отчита намаляване на този показател. Заслужава да се отбележи също така, че опиоидите, различни от хероин, включително метадон и в по-малка степен бупренорфин, оксикодон и фентанил, са свързани със значителен дял от смъртните случаи в резултат на свръхдоза в някои държави.

Броят на смъртните случаи в резултат на свръхдоза сред възрастовата група 50—64 години се е увеличил с 82 % между 2012 и 2020 г. Това отразява застаряващата тенденция сред високорисковото употребяващите наркотици, а в някои държави смъртните случаи са нараснали, често сред жените, свързани с отпускани по рецепта опиоиди, които вероятно са свързани с овладяване на болката и злоупотреба с лекарства. Поради това нараства необходимостта както от разработване на ответни мерки, които удовлетворяват по-добре потребностите на застаряващото население с хронични проблеми с наркотиците и здравето, така и от по-добро разбиране на употребата на опиоиди сред по-възрастните групи от населението и на връзката ѝ с отрицателните здравни резултати.

Наблюдава ли се спад на пазарите на наркотици в „тъмната мрежа“?

Технологиите продължават да бъдат основен двигател на пазарите на наркотици, като пазарите в „тъмната мрежа“, приложенията за социални медии и съобщения в реално време, както и комуникационните технологии и технологиите за криптиране, понастоящем се използват до известна степен за улесняване на продажбата на наркотици.

По-конкретно, политическата и обществената загриженост нарастват във връзка с потенциала на пазарите в „тъмната мрежа“ да се превърнат в по-значим източник за получаване на незаконни наркотици. Извършеният от EMCDDA анализ на предлагането на наркотици чрез пазарите в „тъмната мрежа“ обаче показва, че редица фактори, включително пандемията от COVID-19, дейността на правоприлагащите органи и дългите периоди на прекъсване на работа, изглежда са оказали въздействие върху дейността на пазарите на наркотици в „тъмната

мрежа". В края на 2021 г. очакваните приходи рязко спаднаха до малко под 30 000 EUR на ден в сравнение с 1 млн. EUR на ден, констатиран през 2020 г.

Онлайн екосистемата е много динамична, поради което прогнозите за бъдещите тенденции трябва да се правят предпазливо. Въпреки това разполагаме с данни, че всички действия на правоприлагащите органи, измами и доброволно излизане от пазарите, са допринесли за спад на доверието на потребителите в пазарите в „тъмната мрежа“ като източник на доставки. Някои проучвания показват също така, че вероятността за успешно предоставяне на наркотици, закупени от тези платформи, е намаляла, което съвпада с периода на ограничителните мерки във връзка с COVID-19.

По-малко позитивно изглежда, че продажбите на наркотици чрез социални медии и приложения за съобщения в реално време привличат по-голям интерес и вероятно нарастват, тъй като тези технологии се възприемат като по-безопасен, по-удобен и по-достъпен източник на доставки. Това означава, че нараства необходимостта от разработване на ефективни стратегии както за наблюдение на развитието в тази област, така и за анализ на нуждите от ответни мерки.

Промяната в динамиката на производството и предлагането на метамфетамин повишава риска от повишена употреба

В Европа метамфетаминът обикновено се предлага под формата на прах и обикновено се приема орално, назално или по-рядко чрез инжектиране. По-рядко срещани, но понякога се отчитат големи кристали чист метамфетамин хидрохлорид, известен като „лед“ или „кристално вещество“, който е подходящ за пушене. Вредите, свързани с употребата на метамфетамин, обикновено се свързват с интензивна, висока доза или дългосрочна употреба, които често са свързани с инжектиране или пушене на наркотика сред уязвими групи от населението. Употребата на метамфетамин в Европа в миналото беше концентрирана в Чехия, но по-късно се разпространи в Словакия; напоследък се наблюдава и в някои балтийски държави и Германия. Тези държави са източник на лечение за повечето пациенти, постъпили на лечение за проблеми, свързани с този наркотик, в Европейския съюз. Наред с това обаче, макар че общите равнища на употреба все още остават много ниски, понастоящем са налице данни,

че употребата в държавите в Западна и Южна Европа продължава да се разпространява.

Производството на метамфетамин в Европа в миналото се характеризираше с малки по мащаб местни „кухненски“ лаборатории, които използват прекурсори, извлечени от лекарства. През последните години обаче в Нидерландия и Белгия са разкрити големи обекти, използващи различен производствен метод, което е важно и за производството на амфетамин и MDMA чрез сходни процеси. В тази област се съобщава и за известно сътрудничество между европейски и мексикански престъпници за производството на големи количества метамфетамин посредством нови производствени процеси, което е свързано със средни и големи незаконни лаборатории. Това поражда загриженост, че понастоящем Европа играе по-значима роля в световното предлагане, като метамфетаминът се произвежда за износ за пазари с висока рентабилност в държави извън ЕС. Понастоящем е възможно това производство да започне да оказва въздействие и върху употребата на веществото в Европейския съюз, като редица държави — членки на ЕС, включително Чехия и Германия, отчитат, че Нидерландия е вероятният източник на някои от откритите неотдавна метамфетамин.

Метамфетаминът, произвеждан в Мексико и Африка, е предмет на трафик и към Европа. Количествата варират от малки пратки в пощенски пакети, свързани с покупки в „тъмната мрежа“, до многотонни пратки, внасяни от Мексико и предназначени да бъдат трансбордирани през Европа на други пазари, но също така имат потенциал да допринесат за повишаване на достъпността в рамките на Европейския съюз.

Накратко, промените в производството и трафика на метамфетамин създадоха потенциал този наркотик да стане по-достъпен в Европа. С оглед на вредите, свързани с този наркотик, и на важната роля, която той играе в проблемите с наркотиците в международен план, Европа трябва да бъде по-добре подготвена да идентифицира и да реагира бързо на всякакви признаци на допълнително разпространение в производството или употребата. За да се постигне това, разграничаването между метамфетамин и амфетамин в националните програми за събиране и докладване на данни е от съществено значение за установяване на повишена достъпност, употреба и вреди. За по-голяма готовност ще допринесе и криминалистичното профилиране за установяване на произхода на конфискациите на метамфетамин и обмена на информация, както и за повишаване на осведомеността относно променящата се динамика на предлагането и последствията от нея на международно

равнище. Необходимо е да се обърне специално внимание на разкриването на всички признаци за нарастване на трафика на метамфетамин в Европа, който използва установени маршрути за трафик на героин. Задълбочен анализ на метамфетамин и кокаина се съдържа в първите два модула на новия доклад на EMCDDA и Европол, EU Drug Markets (Пазари на наркотици в ЕС).

Международна ситуация: нови предизвикателства и потенциални заплахи

Възможно е данните, предоставени от Турция, за нарастване на употребата и конфискации на метамфетамин, включително в течна форма, да показват, че този наркотик вече се внася от Афганистан. Понастоящем обаче има много малко данни за значителен трафик на този наркотик от Афганистан в Европейския съюз. Това обаче може бързо да се промени и да породи допълнителни опасения, които забелязахме по отношение на производството и употребата на метамфетамин в Европа. В по-общ план проблемите с наркотиците в Европа могат да бъдат повлияни от важни процеси, протичащи в международен план. В тазгодишния доклад са разгледани две неотдавнашни събития, които представляват значима хуманитарна криза за участващите държави, но които в средносрочен до дългосрочен план могат да окажат въздействие и върху видовете проблеми с наркотиците, с които трябва да се справим в Европейския съюз.

Развития в Афганистан: последствия за европейските пазари на наркотици

Афганистан остава най-големият производител на незаконен опиум и героин в света и е основният източник на героин в Европа. През юли 2021 г. отглеждането на опиев мак се оценява на 177 000 хектара, което представлява 85 % от световното незаконно производство на опиум. Неотдавна беше отбелязано и широко мащабно производство на метамфетамин на основата на ефедрин, съчетано с нарастване на конфискациите на този наркотик по някои установени маршрути за трафик на героин.

През август 2021 г. САЩ и други сили на НАТО се оттеглиха от Афганистан, а талибаните придобиха

контрол върху страната. Оттогава икономическата и хуманитарната криза в Афганистан се задълбочи. Икономиката и държавният бюджет на Афганистан зависят в голяма степен от помощта за развитие, която понастоящем е до голяма степен замразена. В миналото бедността и несигурността стимулираха отглеждането, производството и трафика на незаконни наркотици. Следователно настоящата ситуация в Афганистан създава потенциал за увеличаване на тези дейности, което може да има отрицателни последици за транзитните държави и европейския пазар на наркотици. Всяко нарастване на проблемите, свързани с наркотиците в Афганистан, вероятно ще окаже допълнителен натиск върху слабостите на системата за обществено здравеопазване, където услугите за лицата, страдащи от проблеми с наркотиците, остават слабо развити.

В исторически план талибаните са получавали приходи от данъчно облагане на икономиката на незаконните наркотици. Неотдавна талибаните обявиха забрана върху производството, продажбата и трафика на незаконни наркотици. Към днешна дата обаче забраната изглежда до голяма степен неприложима и са налице признаци, че отглеждането на мак, който е важен източник на доходи за много селски домакинства, продължава и вероятно дори се е увеличило през 2021 г. Поради това изглежда, че е малко вероятно потоците от наркотици към Европейския съюз да намалеят в краткосрочен план, макар че средносрочната и дългосрочната картина не е толкова ясна. Една от възможностите е настоящите финансови проблеми, с които се сблъсква страната, което може да означава, че приходите от наркотици ще се превърнат в по-важен източник на доходи, и потенциално това може да доведе до увеличаване на трафика на героин към Европа и други пазари. Като алтернатива, забраната за производство може да доведе до намаляване на предлагането на героин на европейския пазар. Ако случаят е такъв, важно е да се наблюдава въздействието на намаленото предлагане на героин върху моделите на употреба на наркотици и да се предприемат мерки за търсене на помощ и да се ограничи възможността за замяна на героин със синтетични опиоиди или други вещества.

Данните от докладите показват, че производството на метамфетамин продължава в основния производствен

**Европа трябва да се подготви
за възможните последици
от промените, които се
извършват в Афганистан**

център в провинция Фарах. Прилагането на забрана за събиране на реколта от ефедрa, използвана за производство на метамфетамин, вероятно ще бъде затруднено, тъй като растението -расте в обширни райони в Афганистан. През последните години рекордни количества метамфетамин, за които се смята, че са с произход от Афганистан, бяха конфискувани по основните маршрути за трафик на героин към Европа. През 2020 г. например Турция съобщи за конфискуване на над 4 тона метамфетамин в сравнение с 1 тон, конфискуван през 2019 г. Производителите, базирани в Европа, понастоящем предлагат основната част от пазара на метамфетамин в ЕС. Ключови въпроси ще бъдат дали Европа може да се превърне в потребителски пазар на метамфетамин, произведен в Афганистан, и как и дали мерките, предприети в Афганистан, ще окажат въздействие върху бъдещото производство на това вещество?

Поради това Европа трябва да се подготви за възможните последици от промените, които се осъществяват в Афганистан. От съществено значение ще бъде наблюдението на отглеждането на мак и производството на опиум, героин и метамфетамин. За тази цел може да е необходимо дистанционно наблюдение на отглеждането на опиум наред със сътрудничеството с регионалните държави и международните партньори с цел своевременно предоставяне на информация за потоците на трафик. Важно значение има и наблюдението на търговията с прекурсори за наркотици, и по-специално оцетен анхидрид, и предотвратяването на тяхното отклоняване. Оказването на подкрепа за химическия профил на метамфетамин, конфискуван по маршрутите за трафик на героин към Европа, с цел да се установи произходът на наркотиците, също би подпомогнало подготвеността.

Войната в Украйна увеличава несигурността, свързана с наркотиците в Европа

Нахлуването на Русия в Украйна през февруари 2022 г. и дестабилизирането ѝ в страната предизвикаха сериозна хуманитарна криза. Нападението е причинило трагична загуба на човешки животи, пряко свързани с боевете, и непряко — чрез подкопаване на здравните и социалните системи на Украйна. В резултат на този конфликт много украинци са потърсили убежище в Европейския съюз, което поражда необходимост от сериозна хуманитарна реакция. Освен това е вероятно

настоящата ситуация да има текущо отражение върху световната, европейската и националните икономики.

Към момента на изготвяне на настоящия доклад е твърде рано да се оцени въздействието на тези развития върху пазара на наркотици, употребата на наркотици или предоставянето на услуги за лица, които имат проблеми с наркотиците, но такива съществуват. Малка част от лицата, търсещи убежище в Европейския съюз, получават достъп до лечение за употреба на наркотици в Украйна. Въпреки това тези пациенти ще се нуждаят от незабавна реакция, за да се гарантира непрекъснатост на грижите, съобразена с техните специфични потребности, която потенциално ще включва услуги, предоставяни на техния собствен език. В по-общ план хората, които бягат от конфликта, вероятно са подложени на силен психологически стрес, което ги прави потенциално по-уязвими към проблеми, свързани със злоупотреба с вещества, особено ако липсват подходящи здравни услуги и услуги за подкрепа.

Макар че все още не са известни, средносрочните и дългосрочните ефекти от войната в Украйна могат да имат потенциално значими последици за маршрутите за незаконно превеждане през граница и функционирането на пазара на наркотици, като създадат нови уязвими места или групи, занимаващи се с трафик на хора, които се стремят да избегнат области с повишена сигурност.

Поради това е налице неотложна необходимост да се направи оценка и да се предприемат мерки за задоволяване на здравните потребности и потребностите от подкрепа на хората, които бягат от войната в Украйна и употребяват наркотици. Това вероятно ще окаже допълнителен натиск върху съществуващите услуги, особено в държавите от ЕС, граничещи с Украйна. Най-важните изисквания вероятно са осигуряването на непрекъснатост на лечението, езикови услуги и предоставяне на помощ за настаняване и социално подпомагане. С оглед на бъдещето средносрочните и дългосрочните последици от войната вероятно ще бъдат значителни и ще изискват целенасочено наблюдение на ситуацията, за да се осигури информация за разработването на подходящи политически и оперативни ответни мерки.

ПРЕДЛАГАНЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ПРЕКУРСОРИ ЗА НАРКОТИЦИ I

Производството на синтетични наркотици в Европа продължава да нараства



Южна Америка, Западна Азия и Северна Африка остават важни региони на производство на незаконните наркотици, които се внасят в Европа, докато Китай и Индия са важни държави на произход на новите психоактивни вещества. Често се съобщава и че прекурсори за наркотици и свързаните с тях химикали се произвеждат от Китай. Най-новите промени на незаконния пазар на наркотици в Европа включват иновации по отношение на методите за производство и трафик на наркотици, създаване на нови маршрути за трафик и партньорства между европейски и неевропейски мрежи на организираната престъпност.

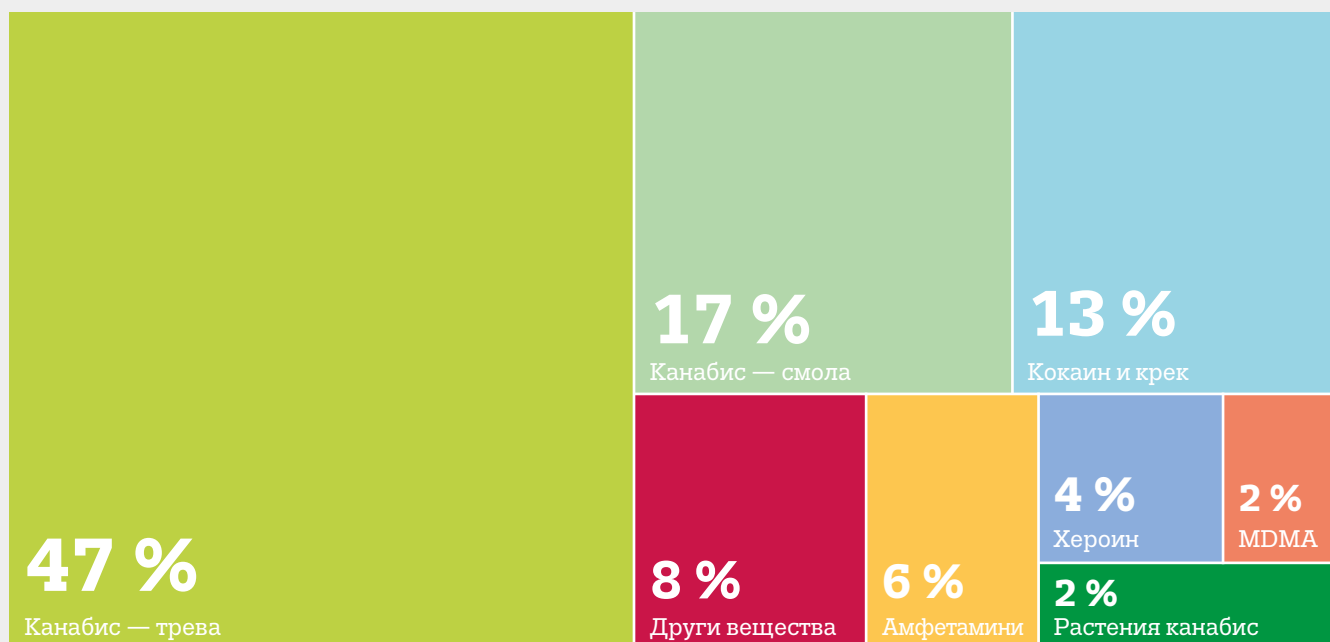
Европа също така е регион, където се осъществява производство на канабис и синтетични наркотици; канабисът се произвежда предимно за употреба в Европа, докато синтетичните наркотици се произвеждат и за пазари извън ЕС. Повече от 350 лаборатории бяха открити и демонтирани през 2020 г., като диверсификацията се засилва във все по-голяма степен от използваните производствени процеси, като са открити все по-големи и средни производствени обекти. През 2020 г. бяха демонтирани и повече лаборатории за производство на кокаин, отколкото през 2019 г., включително някои мащабни обекти. Освен това през 2020 г. бяха демонтирани по-голям брой обекти за производство на катинони и бяха конфискувани повече химични прекурсори за производството на катинони. Незаконното производство на наркотици продължава да бъде многообразно предизвикателство, свързано с правоприлагането, регулирането и опазването на околната среда, със сложни здравни и социални последици.

ОСНОВНИ ТЕНДЕНЦИИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДЛАГАНЕТО НА НАРКОТИЦИ

- През 2020 г. в Европейския съюз са отчетени около 1 милион конфискации, като най-често конфискувани са продуктите от канабис.
- През 2020 г. броят на конфискациите на канабис — смола (–72 %), кокаин (–7 %), амфетамин (–7 %) и хероин (–52 %) е бил по-малък, отколкото през 2010 г.
- Най-голямото увеличение, изразено в проценти, наблюдавано в броя на конфискациите между 2010 и 2020 г., е за MDMA (+129 %) и метамфетамин (+107 %), докато броят на конфискациите на канабис — трева е нараснал умерено (+19 %).
- Индексиранияте тенденции показват, че с изключение на канабиса — смола и хероина количествата наркотици, конфискувани в Европейския съюз, са нараснали между 2010 и 2020 г., особено през последните 5 години.
- Между 2010 и 2020 г. най-голямото увеличение, изразено в проценти, на конфискуваните количества е от метамфетамин (+477 %), амфетамин (+391 %), канабис — трева (+278 %), кокаин (+266) и MDMA (+200 %). В Европа съществуват значителни потребителски пазари за тези наркотици, но е вероятно увеличаването на иззетите количества да отразява, поне частично, по-голямата роля на Европа като място на производство, износ и транзит на тези наркотици.
- Най-малкото увеличение на конфискациите между 2010 и 2020 г. е било по отношение на канабиса — смола (+16 %), докато конфискациите на хероин (–2 %) са намалели през този период.
- Тълкуването на тенденциите по отношение на конфискациите на наркотици се усложнява от факта, че те се влияят от полицейските и правоприлагащите стратегии и приоритети, от успеха или неуспеха на групи за трафик да избягват разкриване, както и от всяка свързана с това промяна по отношение на достъпността и употребата.

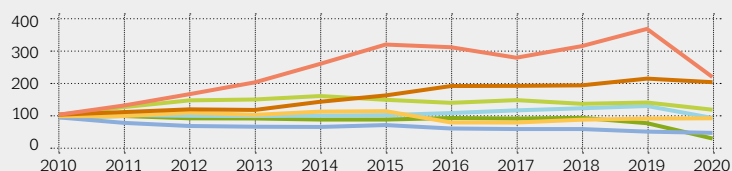
КОНФИСКАЦИИ НА НАРКОТИЦИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Брой на докладваните конфискации на наркотици, разбивка по наркотици, 2020 г.



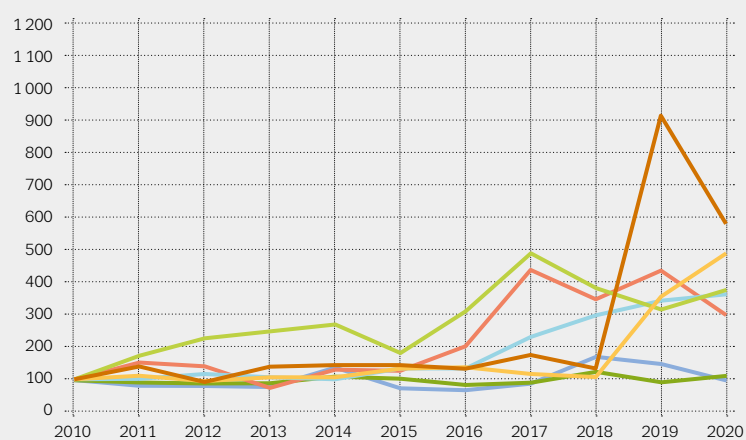
Брой на конфискациите на наркотици в Европейския съюз, индексирани тенденции 2010—2020 г.

Индекс (основа = 100)



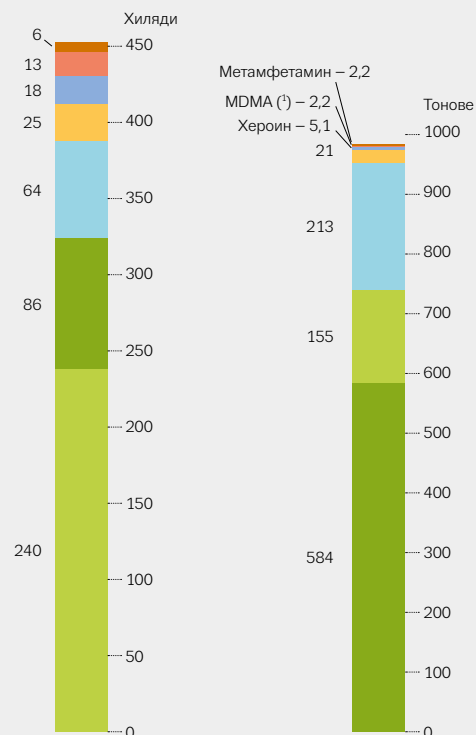
Количество конфискувани наркотици в Европейския съюз, индексирани тенденции 2010—2020 г.

Индекс (основа = 100)



— Метамфетамин
 — MDMA (¹)
 — Кокаин
 — Канабис — трева
 — Амфетамин
 — Хероин
 — Канабис — смола

Брой на конфискациите през 2020 г. Конфискувани количества през 2020 г.



Индексирани тенденции отразяват относителните промени в конфискациите на наркотици за период от 10 години, но не дават информация за действителните суми.
 (¹) Таблетките MDMA са преобразувани в тегловни еквиваленти, като е приета маса от 0,25 грама MDMA на таблетка.

ОСНОВНИ ТЕНДЕНЦИИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАРУШЕНИЯТА НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО В ОБЛАСТТА НА НАРКОТИЦИТЕ

- През 2020 г. в Европейския съюз са докладвани приблизително 1,5 млн. нарушения на законодателството в областта на наркотиците, което е увеличение с 15 % в сравнение с 2010 г. Повече от половината от тези правонарушения (64 % или 1 милион) са свързани с употреба или притежание за лична употреба.
- От приблизително 1,5 милиона нарушения на закона за наркотиците, наркотикът, споменат в престъплението, се съобщава в малко под 1 милион правонарушения, от които 740 000 са за притежание или употреба, а 11 000 са за други видове правонарушения.
- Правонарушенията, свързани с предлагане на наркотици, остават на по-високи равнища в сравнение с 2010 г. за всички наркотици, с изключение на героин.

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО И ПРЕКУРСОРИТЕ В ЕС ЗА 2020 Г.

- **Канабис:** Държавите — членки на ЕС, отчетоха конфискации на 2,8 млн. растения канабис през 2020 г. (2,8 млн. през 2019 г.).
- **Героин:** Четири обекта за производство на героин бяха демонтирани в Европейския съюз (2 в Белгия и 2 в Чехия). Четири конфискации на химичното вещество оцетен анхидрид, което е прекурсор за производството на героин, в размер на 920 литра (26 000 литра през 2019 г.) са докладвани от 4 държави — членки на ЕС (Белгия, Естония, Нидерландия, Австрия).
- **Кокаин:** Испания докладва за демонтиране на 3 лаборатории за производство на кокаин, а Нидерландия докладва 20 (всички лаборатории за вторично извличане, някои от които са мащабни обекти), което е увеличение в сравнение с 15-те обекти, открити през 2019 г. Белгия съобщава, че в двата обекта за производство на героин, където са били демонтирани, се извършва и преработка на кокаин.

■ **Амфетамин и метамфетамин** През 2020 г. за 78 лаборатории за амфетамин е докладвано, че са разбити (38 през 2019 г.) от Белгия (13), Германия (12), Нидерландия (44), Полша (4) и Швеция (5). Освен това през 2020 г. в Европейския съюз са конфискувани 5 500 л ВМК (14 500 л през 2019 г.) и 31 т МАРА (31 т през 2019 г.) — вещества прекурсори за амфетамин и метамфетамин.

■ Девет държави — членки на ЕС, докладваха за демонтирането на 213 лаборатории за производство на метамфетамин, включително на множество средни и големи съоръжения в Белгия (3) и Нидерландия (32). През 2020 г. в Чехия са открити 160 лаборатории за производство на метамфетамин, предимно в малък до среден мащаб (234 през 2019 г.). Конфискации на ефедрин и псевдоефедрин в размер на 234 килограма (прахове и таблетки) са докладвани от 12 държави — членки на ЕС през 2020 г. (640 килограма от 10 държави — членки на ЕС, през 2019 г.).

■ **MDMA:** Нидерландия докладва за демонтиране на 24 лаборатории за производство на MDMA (28 през 2019 г.), Белгия 3, и Германия и Полша по 1. Конфискациите на прекурсори на MDMA са намалели до 2 тона през 2020 г. в сравнение със 7 тона през 2019 г.

■ **Катинони:** През 2020 г. бяха демонтирани 15 обекта за производство на синтетични катинони (5 през 2019 г.) в Нидерландия (2) и Полша (13), включително някои мащабни обекти. Конфискациите на синтетични катинони прекурсори са нараснали от 438 кг през 2019 г. на 860 кг през 2020 г., почти всички в Германия (450 кг) и Нидерландия (405 кг).

■ **Синтетични опиоиди:** През 2020 г. в Естония в 2 отделни случая са конфискувани над 33 кг от веществото *N*-фенетил-4-пиперидон (NPP), прекурсор на фентанил (33 през 2019 г.).

■ **Други наркотици:** Белгия (1) и Нидерландия (1) докладваха за демонтиране на лаборатории за кетамин, като нидерландският обект преработва GBL в GHB в големи мащаби. Два производствени обекта за *N,N*-диметилтриптамин (DMT) бяха демонтирани в Нидерландия, а един в Белгия.

■ **Дъмпингови центрове:** През 2020 г. Белгия и Нидерландия докладваха за откриване на 181 дъмпингови центъра за отпадъци и оборудване от производството на наркотици (204 през 2019 г.).

Обобщени данни за конфискациите на контролирани в ЕС прекурсори и неконтролирани химикали, използвани за избрани наркотици, произвеждани в Европейския съюз, 2020 г.

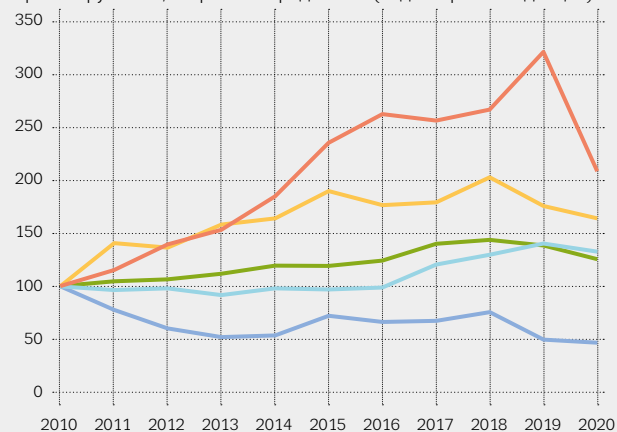
Прекурсор	Брой	Количество
MDMA или свързани вещества		
Глицидни производни на РМК (кг)	11	1 435
Пиперонал (кг)	1	1
РМК (литри)	7	639
Сафрол (литри)	1	14
Амфетамин и метамфетамин		
АРАА (кг)	9	1 447
АРААН (кг)	3	24
Бензалдеhid (кг)	6	403
Бензилцианид (кг)	2	240
ВМК (литри)	48	5 557
ЕАРА (литри)	2	172
Глицидни производни на ВМК (кг)	11	1 235
МАРА (кг)	47	31 700
РАА (кг)	4	31
Хероин		
Оцетен анхидрид (литри)	4	921
Фентанил и производни на фентанил		
NPP (кг)	2	33
Катинони		
2-бромо-4-хлоропропиофенон (кг)	2	406
2-бромо-4-метоксипропиофенон (кг)	1	50
2-бромо-4-метилпропиофенон (кг)	5	407

С цел да се осигури ясно тълкуване на тези данни, общите стойности за веществата, докладвани в литри и килограми, се изразяват в килограми.

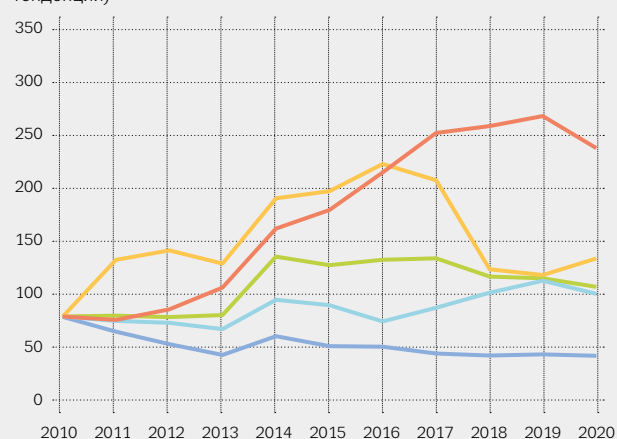
НАРУШЕНИЯ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО В ОБЛАСТТА НА НАРКОТИЦИТЕ

Правонарушения в Европейския съюз, свързани с употреба, притежание с цел употреба или предлагане на наркотици: индексирани тенденции и докладвани правонарушения през 2020 г.

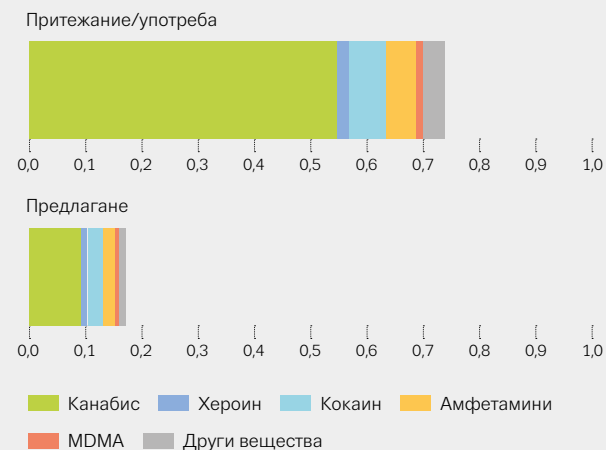
Правонарушения, свързани с предлагане (индексирани тенденции)



Правонарушения, свързани с притежание/употреба (индексирани тенденции)



Брой на правонарушенията (милиони)



Данните са за правонарушенията, във връзка с които е докладвана информация за наркотичното вещество.

КАНАБИС | Все по-комплексен пазар на канабис



Ограниченията за пътуване, свързани с COVID-19, изглежда оказват известно въздействие върху трафика както на канабис — трева от Западните Балкани, така и на канабис — смола от Мароко. Вероятно производеният в домашни условия канабис се е превърнал в по-важен източник за европейския пазар през 2020 г. Например данните за конфискации на големи растения с произход от Испания показват, че тази държава вероятно става все по-важен доставчик за пазара на ЕС. Освен това продължихме да наблюдаваме нарастващо разнообразие на предлаганите в Европа продукти от канабис, като на пазара на наркотици се предлагат екстракти и продукти, предназначени за поглъщане, с високо съдържание на ТНС, както и продукти, съдържащи CBD, с ниско съдържание на ТНС. Обезпокоително е, че през 2021 г. повече държави са съобщили за продукти от канабис, подправени с опасни синтетични канабиноиди, които пораждат рискове за здравето на потребителите. Делът на новопостъпилите на лечение, които посочват канабиса като основен проблемен наркотик, е намалял в една трета от държавите — членки на ЕС, през 2020 г. Предварителните данни за 2021 г. показват, че този спад вероятно се обяснява с намаляването на търсенето на помощ по време на пандемията или с това, че услугите приоритизират лечението за други форми на употреба на наркотици, като опиоиди.

ОСНОВНИ ДАННИ И ТЕНДЕНЦИИ

- През 2020 г. държавите — членки на ЕС, отчетоха 86 000 конфискации на канабис — смола в размер на 584 тона (464 тона през 2019 г.) и 240 000 конфискации на канабис — трева в размер на 155 тона (130 тона през 2019 г.). Освен това Турция отчете 8 300 конфискации на смола от канабис в размер на 37,5 тона и 46 900 конфискации на канабис — трева в размер на 56,3 тона.
- През 2020 г. са докладвани приблизително 642 000 правонарушения, свързани с употреба или притежание на канабис (625 000 през 2019 г.), заедно с 93 000 правонарушения, свързани с предлагане (102 000 през 2019 г.).
- През 2020 г. средното съдържание на ТНС в канабиса — смола е 21 %, почти два пъти повече от това на канабиса — трева, и 11 %.
- Услугите за анализ на наркотици получават повече продукти от канабис за изследване, което отразява многообразието на продуктите и несигурността на потребителите, като услугите в 7 европейски града съобщават за увеличение през 2021 г.
- Употребата на канабис през последната година сред жителите на ЕС на възраст между 15 и 34 години се оценява на 15,5 %. Според оценките между 15 и 24-годишните 19,1 % (9,0 млн.) са употребявали канабис през последната година, а 10,4 % (4,9 млн.) са го употребявали през последния месец.
- Резултатите от проведеното през 2021 г. уеб проучване за наркотиците в ЕС показват, че канабисът — трева е употребяван от 95 % от респондентите, които са употребявали канабис през последните 12 месеца, в сравнение с 32 % от респондентите, които са употребявали канабис — смола, 25 % — канабис в хранителни продукти, и 17 % — канабис отекстракти. Пандемията засегна моделите на употреба на канабис, като по-често употребяващите канабис — трева я употребяват повече, а по-рядко употребяващите канабис го употребяват средно по-малко.
- Канабисът е веществото, което най-често се съобщава от мрежата на болниците на Euro-DEN Plus през 2020 г. Той е свързан с 23 % от проявите на остра наркотична токсичност (27 % през 2019 г.), обикновено в комбинация с други вещества.
- През 2021 г. от общо 31 града, за които са налице сравними данни, в 13 града е отчетено годишно увеличение на метаболита ТНС-СООН канабис в пробите от отпадни води.
- Наличните данни за 2020 г. показват, че около 80 000 души в Европа са постъпили на специализирано лечение за проблеми, свързани с употреба на канабис, като за първи път това се отнася за около 43 000. Канабисът е основният проблемен наркотик, най-често посочван от новите пациенти за лечение, като на него се падат 45 % от всички постъпили на лечение за първи път в Европа.

КАНАБИС

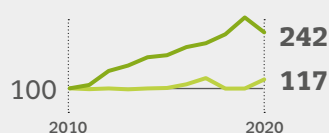
СМОЛА

Конфискации

Брой



Количество

Цена на дребно
(EUR/g)Цена на едро
(EUR/kg)Сила на действие
на търговията на
дребно
(% THC)Индексирани
тенденцииЦена на дребно
и сила на действие

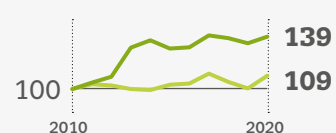
ТРЕВА

Конфискации

Брой



Количество

Цена на дребно
(EUR/g)Цена на едро
(EUR/kg)Сила на действие
на търговията на
дребно
(% THC)Индексирани
тенденцииЦена на дребно
и сила на действие

„ЕС + 2“ обхваща държавите — членки на ЕС, Турция и Норвегия.

Цена и сила на действие на продуктите от канабис: национални средни стойности — минимално, максимално и интерквартилно ниво. Данните за отделните показатели обхващат различни държави.

Употребяващи, постъпили на лечение

Характеристики

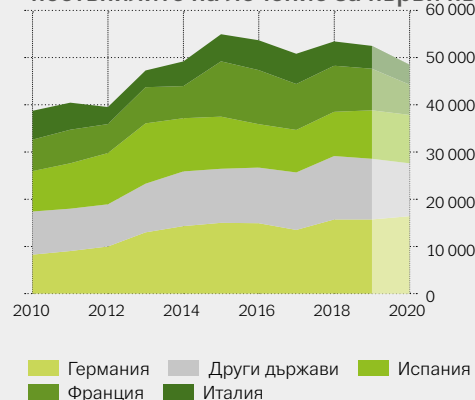


Честота на употребата през последния месец

Средна употреба: 5,3 дни седмично



Тенденции по отношение на постъпилите на лечение за първи път



С изключение на тенденциите, данните са за всички лица, постъпили за лечение, които употребяват канабис като основен наркотик. Тенденциите по отношение на постъпилите на лечение за първи път се основават на данни от 22 държави. В графиката на тенденциите са включени само държави, за които има данни за най-малко 9 от единнадесетте години. Липсващите данни са интерполирани от данните за съседните години. Поради изменения в събирането на данни на национално равнище данните за Италия от 2014 г. насам не са пряко сравними с данните за предходните години. Поради прекъсвания в предоставянето на услугите, дължащи се на COVID-19, данните за 2020 г. следва да се тълкуват внимателно.

КОКАИН | Безпрецедентните конфискации на кокаин подчертават заплахите за здравето



Като цяло показателите показват, че достъпността и употребата на кокаин в Европа остават високи според историческите стандарти. През 2020 г. е конфискуван рекордно голям брой от 213 т кокаин. Нарастването на броя на демонтираните през 2020 г. лаборатории за производство на кокаин, конфискациите на суровини, внесени от Южна Америка, и свързаните с тях химикали, показват, че в Европа се извършва мащабна преработка на кокаин. Въпреки че през 2020 г. са отчетени известни намаления на показателите за употреба на кокаин, тези показатели изглежда са краткотрайни, като предварителните данни за 2021 г. отразяват връщане към нивата отпреди пандемията. Данните за нарастване на употребата на крек в малък, но нарастващ брой европейски държави също свидетелстват за разпространението на употребата на кокаин сред хората, които имат високорискови модели на употреба на наркотици. Вzeti заедно, наличните данни показват, че понастоящем кокаинът играе по-значима роля по отношение на здравословните проблеми, свързани с употребата на наркотици в Европа.

ОСНОВНИ ДАННИ И ТЕНДЕНЦИИ

- През 2020 г. държавите — членки на ЕС отчитат 64 000 конфискации на кокаин в общо количество от 213 тона (202 тона през 2019 г.). На Белгия (70 тона), Нидерландия (49 тона) и Испания (37 тона) се падат почти 75 % от общото конфискувано количество.
- През 2020 г. средната чистота на кокаина на равнището на разпространението на дребно в отделните европейски държави варира от 31 % до 80 %, като половината от държавите отчитат средна чистота между 54 % и 68 %. През последното десетилетие се наблюдава възходяща тенденция по отношение на чистотата на кокаина, като през 2020 г. този показател е достигнал равнище, което е с 40 % по-високо от стойността на показателя за 2010 г.
- През 2020 г. 91 000 правонарушения, свързани с употреба или притежание, включващи кокаин, продължиха възходящата тенденция от предходните 4 години.
- В Европейския съюз проучванията показват, че близо 2,2 милиона от 15 до 34-годишните (2,2 % от тази възрастова група) са употребили кокаин през последната година. Измежду 14-те европейски държави, които са провели проучвания от 2019 г. насам и са предоставили данни за доверителни интервали, 8 са отчетли по-високи оценки в сравнение с предходното сравнимо проучване, 4 са отчетли стабилни тенденции, а 2 са посочили по-ниски оценки.
- През 2020 г. е отчетено намаляване на остатъчните количества кокаин — за повечето градове, за които са налице данни за битовите отпадни води за 2019 и 2020 г. Данните за 2021 г. разкриват нарастване на остатъчните количества кокаин в 32 от общо 58 града в сравнение с 2020 г., докато 12 града съобщават, че не се променят, а 14 града отчитат намаляване.
- През 2020 г. кокаинът е второто най-често срещано проблемно наркотично вещество за постъпилите за първи път на лечение за употреба на наркотици, посочен от 14 000 пациенти или 15 % от всички постъпили за първи път на лечение.
- Кокаинът е второто най-разпространено вещество, докладвано от болниците на Euro-DEN Plus през 2020 г., присъстващо в 21 % от проявите на остра наркотична токсичност. Броят на приетите случаи, свързани с употреба на кокаин, е намалял с 15 % между 2019 и 2020 г.
- Сред 22 държави, предоставили данни, кокаинът, най-вече в комбинация с опиоиди, е бил свързан с 13,4 % от смъртните случаи в резултат на свръхдоза през 2020 г. (14,3 % през 2019 г.).
- Кокаинът е най-често подаваният наркотик за изследване на службите за проверка на наркотици в 10 европейски града през 2020 г. (22 %) и 2021 г. (24 %).
- Само пет държави от ЕС са предоставили повече от 90 % от 4 000 случаи на лечение, свързано с крек, докладвани от държавите въз основа на данни за 2020 г. Това показва, че през 2020 г. приблизително 7 000 пациенти в Европа са постъпили на лечение за проблеми, свързани с употреба на крек.

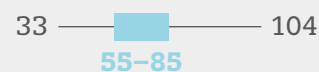
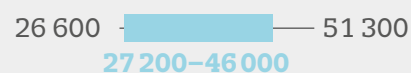
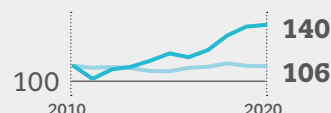
КОКАИН

Конфискации

Брой

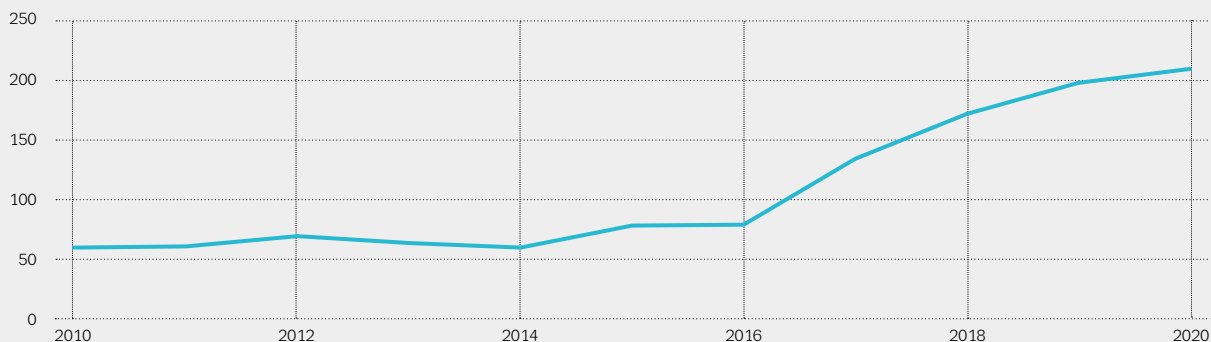


Количество

Цена на дребно
(EUR/g)Цена на едро
(EUR/kg)Чистота
на дребно
(%)Индексирани
тенденции
Цена и чистота
на дребно

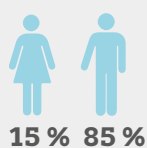
„ЕС + 2“ обхваща държавите — членки на ЕС, Турция и Норвегия. Цена и чистота на кокаина: национални средни стойности, минимално, максимално и интерквартилно ниво. Данните за отделните показатели обхващат различни държави.

Конфискации на кокаин (тонове)



Употребяващи, постъпили на лечение

Характеристики

Средна
възраст при
първата
употреба

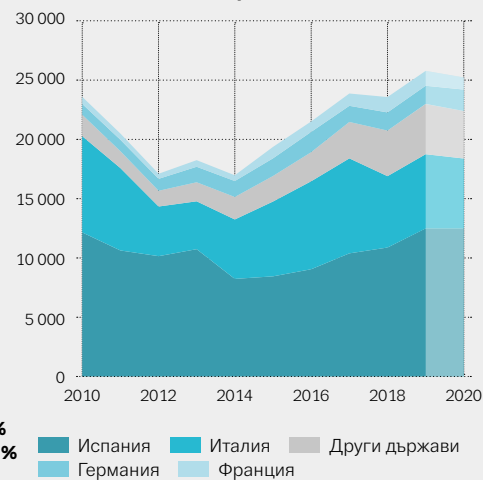
23

Средна
възраст при
постъпване
на лечение
за първи път

32

Честота на употребата
през последния месецСредна употреба: 4,1 дни
седмично

Начин на приемане

Тенденции по отношение на
постъпилите за първи път на лечениеПостъпили на
лечение за
първи път

14 000

44 %

Неизвестен
статус 6 %

2000

16 000

Постъпили на лечение,
които са се лекували
в миналото 50 %

С изключение на тенденциите, данните са за всички лица, постъпили на лечение, които употребяват кокаин като основен наркотик, за държавите, които са предоставили данни през 2020 г. Тенденциите по отношение на постъпилите на лечение за първи път се основават на данни от 22 държави. В графиката на тенденциите са включени само държави, за които има данни за най-малко 9 от единадесетте години. Липсващите данни са интерполирани от данните за съседните години. Поради изменения в събирането на данни на национално равнище данните за Италия от 2014 г. насам не са пряко сравними с данните за предходните години. Поради прекъсвания в предоставянето на услугите, дължащи се на COVID-19, данните за 2020 г. следва да се тълкуват внимателно.

АМФЕТАМИН И МЕТАМФЕТАМИН | Производството и употребата на стимуланти в Европа е постоянен проблем



Извеждането на коментар относно последните тенденции по отношение на употребата на стимуланти е трудно поради ограничения на данните и несъответствия в някои от наблюдаваните тенденции. Пандемията от COVID-19 обаче доведе до смущения в икономиката на нощните заведения в Европа и изглежда се отрази на намаляване на търсенето на стимуланти през 2020 г., макар че това вероятно беше краткотрайно. В по-общ план относително високата чистота на конфискациите и стабилните цени, заедно с друга информация, показват, че като цяло производството на амфетамин и метамфетамин в Европейския съюз остава стабилно или вероятно дори се е увеличило през последните години. Както е отбелязано другаде, налице са признаци, че достъпността и употребата на метамфетамин изглежда нарастват, макар и от ниско равнище. По-високи равнища на употреба на метамфетамин обаче все още се наблюдават само в малък брой държави в Централна и Източна Европа. Важно е също така да се отбележи, че всички показатели все още предполагат, че амфетаминът е като цяло по-широко достъпен и се употребява в рамките на Европейския съюз, но трябва да се има предвид, че в някои набори от данни метамфетаминът и амфетаминът може да не се отчитат отделно. Нарастването на броя на разбитите през 2020 г. лаборатории за производство на амфетамин и рекордните 21,2 т от конфискувания наркотик, заедно с други данни, също потвърждават заключението, че достъпността на амфетамин остава висока и дори може да се увеличи. Нарастваща загриженост буди фактът, че в Европейския съюз се произвеждат някои количества за износ за пазари извън ЕС, като това вероятно се увеличава. През 2020 г. например Нидерландия демонтира повече мащабни лаборатории за производство на метамфетамин за износ извън Европа.

ОСНОВНИ ДАННИ И ТЕНДЕНЦИИ

- През 2020 г. държавите — членки на ЕС отчитат 25 000 конфискации на амфетамин, възлизащи на рекордните 21,2 тона (15,4 тона през 2019 г.). Турция конфискува 0,7 т (2,8 т през 2019 г.), включително 2,9 млн. таблетки (11 млн. през 2019 г.), обозначени като „каптагон“. Средната чистота на амфетамин на равнището на разпространението на дребно нарасна значително през последното десетилетие, докато цената остана относително стабилна.
- Държавите — членки на ЕС отчитат 6 000 конфискации на метамфетамин в общо количество от 2,2 тона през 2020 г. (3,5 тона през 2019 г.), като Словакия конфискува 1,5 тона мексикански произход. През 2020 г. Турция отчете 34 000 конфискации на метамфетамин, възлизащи на 4,1 тона (1 тон през 2019 г.). През последното десетилетие средната чистота на метамфетамин се е увеличила, най-вече от 2019 г. насам.
- Резултатите от проучвания, в рамките на които амфетаминът и метамфетаминът се групират в 25 държави от ЕС между 2016 и 2021 г. показват, че 1,4 млн. млади хора (на възраст между 15 и 34 години) са употребявали амфетамин през последната година (1,4 % от тази възрастова група). Измежду 14-те европейски държави, които са провели проучвания от 2019 г. насам и са предоставили доверителни интервали, 5 са отчетли по-високи оценки в сравнение с предходното сравнимо проучване, 8 са отчетли стабилни тенденции, а една е по-ниска оценка.
- Оценките за високорисковата употреба на метамфетамин варират от 0,60 на 1 000 души от населението (което съответства на 363 високорискови потребители) в Кипър, 2,8 на 1 000 (10 380 високорискови потребители) в Словакия до 4,84 на 1 000 (33 100 високорискови потребители) в Чехия.
- От общо 46 града, за които са налице данни за остатъци от амфетамин в битовите отпадни води за 2020 и 2021 г., в 23 града е отчетено нарастване, в 14 — стабилна ситуация, а в други 9 — намаление.

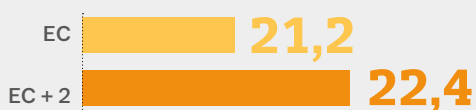
АМФЕТАМИН

Конфискации

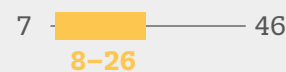
Брой



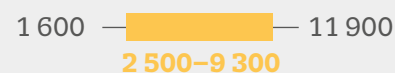
Количество



Цена на дребно (EUR/g)



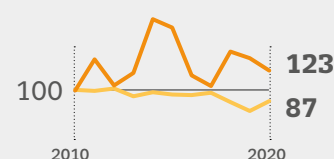
Цена на едро (EUR/kg)



Чистота на дребно (%)



Индексирани тенденции
Цена и чистота на дребно



„ЕС + 2“ обхваща държавите — членки на ЕС, Турция и Норвегия. Цена и чистота на амфетамин: национални средни стойности — минимално, максимално и интерквартилно ниво. Данните за отделните показатели обхващат различни държави.

Употребяващи, постъпили на лечение

Характеристики



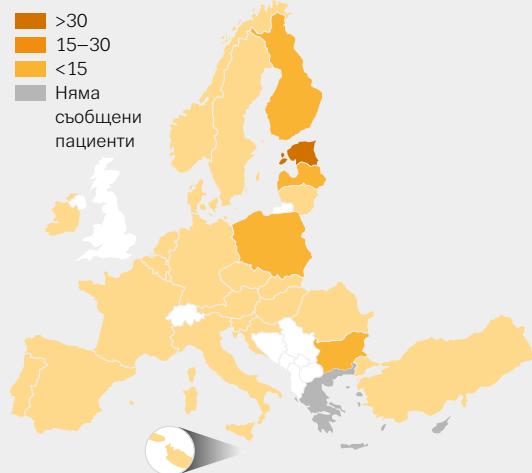
Средна възраст при постъпване на лечение за първи път
29

Честота на употребата през последния месец

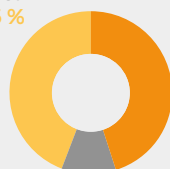
Средна употреба: 4,4 дни седмично



Дял на постъпилите на лечение за първи път за всички наркотици (процент)



3 700
Постъпили на лечение за първи път 45 %



900 Неизвестен статус 11 %

3 600
Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото 44 %

Начин на приемане



Данните са за всички лица, постъпили на лечение, които употребяват амфетамин като основен наркотик, за държавите, които са предоставили данни за 2020 г., с изключение на картата, която съдържа по-стари данни за Испания, Хърватия, Латвия и Нидерландия. На картата данните за Швеция и Норвегия се отнасят за пациенти, употребяващи стимуланти, различни от кокаин, като основен наркотик.

- От общо 57 града, за които са налице данни за остатъците от метамфетамин в битовите отпадни води за 2020 и 2021 г., в 26 града е отчетено нарастване, в 9 — стабилна ситуация, а в други 22 — намаление.
- Повече от 8 000 пациенти, постъпили на специализирано лечение във връзка с употреба на наркотици в Европа през 2020 г., са посочили амфетамин като основен наркотик, като от тях около 3 700 са постъпили на лечение за първи път.
- През 2020 г. употребяващите амфетамин или метамфетамин са били поне 15 % от постъпилите за първи път на лечение в България, Чехия, Естония, Германия, Латвия, Полша, Словакия, Финландия и Турция.
- Инжектирането се посочва като общ начин на приемане на амфетамин в някои държави, включително Финландия, Норвегия, Полша и Швеция.
- Около 7 % от пациентите на амфетамин, постъпили на лечение във връзка с употреба на наркотици в Европа през 2020 г., са посочили инжектирането като основен начин на приемане, докато 67 % са посочили смъркане, а 16 % — перорална употреба на наркотика. Същевременно броят на случаите на търсене на лечение е силно концентриран в само няколко държави.
- Амфетаминът е четвъртото най-често срещано вещество, докладвано от болниците на Euro-DEN Plus през 2020 г., присъстващо в 13 % от приетите случаи.
- От 20 държави, за които са налице данни през 2020 г. Норвегия (74 смъртни случая), Финландия (67), Австрия (28), Чехия (18), Словакия (17) и Естония (17) отчитат нарастване на броя на смъртните случаи, свързани с употреба на амфетамини, в сравнение с предходната година. Поради малкия общ брой на случаите в някои държави обаче колебанията трябва да се тълкуват с внимание.

- Пациентите, които посочват метамфетамин като основен проблемен наркотик, са съсредоточени в Чехия, Германия, Словакия и Турция, които заедно са отчели 93 % от общо 9 400 пациенти, постъпили на лечение за метамфетамин през 2020 г., като 4 200 от тях са постъпили на лечение за първи път.
- Метамфетаминът е единадесетото най-често срещано вещество, докладвано от болниците на Euro-DEN Plus през 2020 г., присъстващо в 2 % от проявите на остра наркотична токсичност (2 % през 2019 г.).

**Има признаци, че
достъпността и употребата
на метамфетамин
изглежда се увеличават,
макар и от ниско ниво на
употреба**

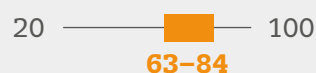
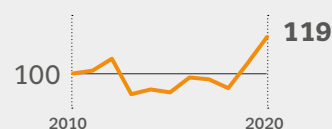
МЕТАМФЕТАМИН

Конфискации

Брой



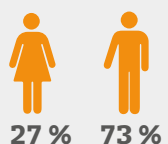
Количество

Цена на дребно
(EUR/g)Чистота на дребно
(%)Индексирани
тенденцииЧистота на
продуктите за
търговия на дребно

„ЕС + 2“ обхваща държавите — членки на ЕС, Турция и Норвегия. Цена и чистота на метамфетамин: национални средни стойности, минимално, максимално и интерквартилно ниво. Данните за отделните показатели обхващат различни държави.

Употребяващи, постъпили на лечение

Характеристики

Средна възраст
при първата
употреба

21

Средна
възраст при
постъпване
на лечение за
първи път

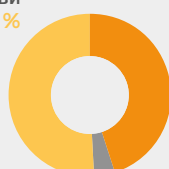
30

Честота на употребата
през последния месец

Средна употреба: 4,5 дни седмично

Дял на постъпилите на лечение за първи път за всички наркотици
(процент)

Начин на приемане

4 200
Постъпили на
лечение за първи
път 45 %4 800
Постъпили
на лечение,
които са се
лекували
в миналото
51 %400
Неизвестен статус 4 %

Данните са за всички лица, постъпили на лечение, които употребяват метамфетамин като основен наркотик, за държавите, които са отчетли данни за 2020 г., с изключение на картата, която съдържа по-стари данни за Испания, Хърватия, Латвия и Нидерландия.

MDMA | Въпреки смущенията на нощните заведения в резултат на пандемията, продуктите от MDMA с голяма сила на действие продължават да бъдат безпокойство



Броят на разбитите лаборатории за производство на MDMA остана относително стабилен през 2020 г., а конфискуваните количества таблетки MDMA нараснаха, макар че конфискациите на веществото на прах намаляват наполовина. Не е ясно дали тези данни отразяват намаляване на достъпността на MDMA на прах на пазара на наркотици. Продължаващата достъпност на таблетки MDMA с голяма сила на действие излага потребителите на риск от вреди за здравето. Налице са обаче признаци, че през 2020 г. нивата на употреба на MDMA намаляват, вероятно свързани със сериозни смущения в икономиката на нощните заведения в Европа, които продължиха и през 2021 г. Отразявайки това, непредставителните данни от анализа на остатъчните вещества от MDMA в отпадните води, услугите за анализ на наркотици и фокус групите с доставчици на услуги показват, че равнищата на употреба на MDMA остават под нивата отпреди пандемията през 2021 г. Други данни, докладвани от Euro-DEN Plus относно броя на свързаните с MDMA спешни болнични посещения показват, че те са намалели наполовина през 2020 г. Остава да се види дали употребата на MDMA ще започне да се връща към равнищата отпреди пандемията, с облекчаването на ограниченията, свързани с COVID-19 в Европа.

ОСНОВНИ ДАННИ И ТЕНДЕНЦИИ

- През 2020 г. държавите от ЕС отчетоха 13 000 конфискации на MDMA (25 000 конфискации през 2019 г.). Конфискациите на MDMA на прах в Европейския съюз възлязоха на 1 тон (2,2 тона през 2019 г.), а конфискациите на таблетки MDMA достигнаха 4,7 млн. (3,9 млн. през 2019 г.). Турция конфискува рекордните 11,1 млн. таблетки MDMA (8,7 млн. през 2019 г.).
- Средното съдържание на MDMA в таблетките и чистотата на веществото на прах остава стабилно през 2020 г., като конфискуваните таблетки MDMA в Европа съдържат средно между 125 и 200 милиграма MDMA, а средната чистота на конфискуваните MDMA на прах варира от 43 % до 95 %.
- През 2020 г. средното количество MDMA на таблетка, тествано от службите за проверка на наркотици в 17 европейски града, е 180 милиграма (179 милиграма през 2019 г.). Докладваната средна чистота на MDMA на прах е 79 % (80 % през 2019 г.).
- Резултатите от проучвания, проведени от 26 държави от ЕС между 2015 и 2021 г., показват, че 1,9 млн. млади хора (на възраст между 15 и 34 години) са употребявали MDMA през последната година (или 1,9 % от тази възрастова група). Оценките за разпространението на употребата сред хората на възраст между 15 и 24 години са по-високи, като се смята, че 2,2 % (1,0 милион души) са употребявали MDMA през последната година.
- Няма обща тенденция от данните за употребата на MDMA. Измежду 14-те европейски държави, които са провели проучвания от 2019 г. насам и са предоставили данни за доверителни интервали, 7 са отчетли по-високи оценки в сравнение с предходното сравнимо проучване, 6 са отчетли стабилни нива, а една е отчетла спад.
- От общо 58 града, за които са налице данни за остатъците от MDMA в битовите отпадни води за 2020 и 2021 г., в 15 града е отчетено нарастване, в 5 — стабилна ситуация, а в други 38 — намаление. От десетте града, за които са налице данни за 2011 и 2021 г., 9 са имали по-високи натоварвания от MDMA през 2021 г., отколкото през 2011 г.
- MDMA е шестото най-често срещано наркотично вещество, докладвано от болниците на Euro-DEN Plus през 2020 г., присъстващо в 6 % от проявите на остра наркотична токсичност. Броят на приетите спешни случаи, свързани с употреба на MDMA, е намалял до 376 през 2020 г. (661 през 2019 г.).

Продължаващата достъпност на таблетки MDMA с голяма сила на действие излага употребяващите на риск от вреди за здравето

MDMA

Конфискации

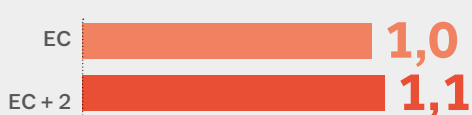
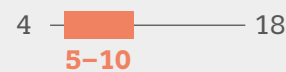
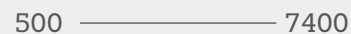
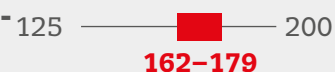
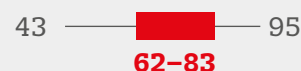
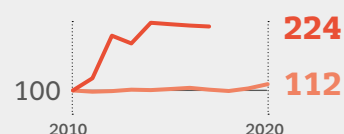
Брой



Количество



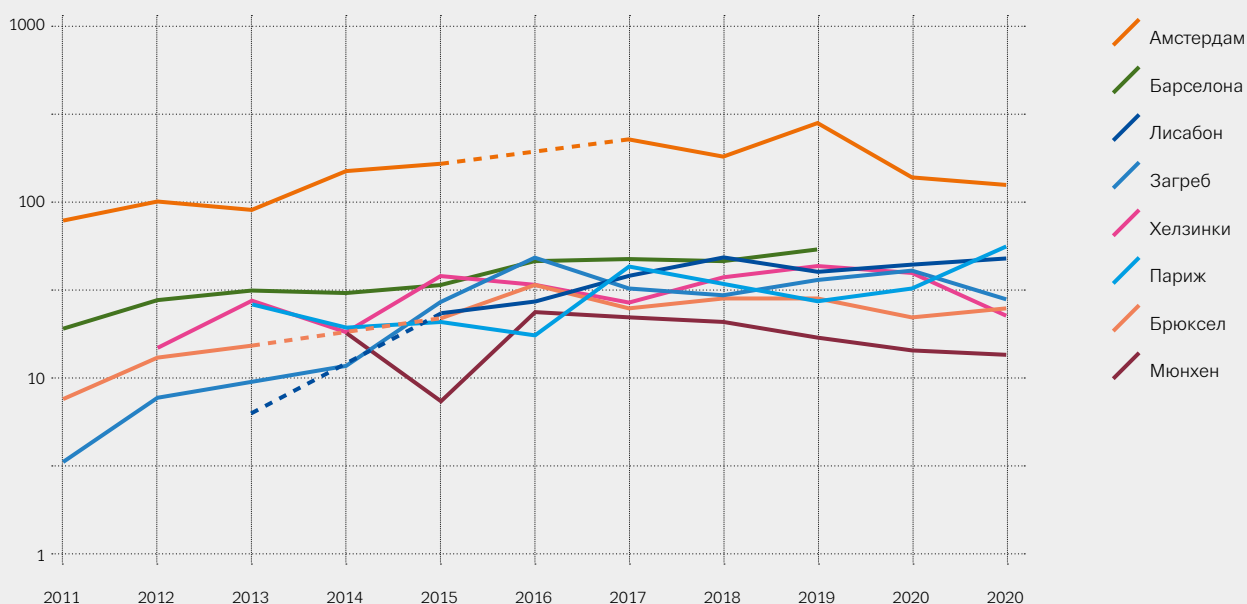
Количество

Цена на дребно
(евро за таблетка)Цена на дребно
(EUR/g прах)Цена на едро
(EUR/1 000 таблетки)Търговия на дребно
с съдържа-
ние на MDMA)
(мг на таблетка)Чистота на
MDMA на
дребно
(прах %)Индексирани
тенденцииЦена и съдържа-
ние на MDMA

„ЕС + 2“ обхваща държавите — членки на ЕС, Турция и Норвегия. Цена и съдържание или чистота на MDMA продуктите: средни национални стойности, минимално, максимално и интерквартилно ниво. Отделните показатели се различават за отделните държави. Наличните данни не позволяват анализ на тенденцията във времето на съдържанието на MDMA.

Остатъци от MDMA в отпадните води в избрани европейски градове

мг/1 000 души от населението/ден



Средни дневни стойности на MDMA в милиграми на 1 000 души от населението. Пробите са взети в избрани европейски градове в рамките на период от една седмица през всяка година от 2011 до 2021 г. Източник: Източник: Европейска група за анализ на канализационните води (SCORE).

ХЕРОИН И ДРУГИ ОПИОИДИ | **Хероинът продължава да е най-често употребяваният опиоид в Европа въпреки смените на трафика на хора**



Показателите за употребата на хероин и намаляването на конфискуваните количества хероин от Турция и България през 2020 г., заедно с докладваните големи конфискации в други транзитни държави, са показателни, че ограниченията, свързани с транспортирането на COVID-19, може да са довели до смущения в трафика на този наркотик по балканския път към Европейския съюз. Това може да помогне и за изясняване на отчетените от някои държави случаи на недостиг на хероин през 2020 г. Всички случаи на прекъсване на трафика изглежда са краткотрайни, а предварителните данни за 2021 г. показват, че конфискациите на хероин се връщат на нивата отпреди пандемията. Държавите, които обаче съобщават за недостиг на наркотици, посочват и употребата на заместващи вещества, включително отклонен метадон, стимуланти и бензодиазепини.

Макар че хероинът продължава да е най-често употребяваният незаконен опиоид в Европа и наркотичното вещество, отговорно за повечето смъртни случаи, причинени от употреба на наркотици, нараства загрижеността относно ролята на синтетичните опиоиди във връзка с проблема с наркотиците в Европа. Производните на фентанил са повод за особена загриженост поради централната роля, която тази група играе в проблема с северноамериканските опиоиди. Смъртни случаи, причинени от фентанил, са докладвани в Европа, а в исторически план производните на фентанил са най-често срещаната форма на опиоиди, използвани в Естония, а в някои случаи и от други държави. Ограничените налични данни показват, че случаите на смъртоносна и несмъртоносна свръхдоза, приписвани на фентанил, са намалели през 2020 г. Като цяло обаче са налице и сигнали, че в някои държави други синтетични опиоиди вероятно имат по-голямо значение за проблемите с наркотиците. Важно уточнение тук е, че съществуващите системи за наблюдение вероятно не отразяват добре тенденциите по отношение на употребата на синтетични опиоиди, поради което това е област, в която е необходимо да се подобри капацитетът за наблюдение.

ОСНОВНИ ДАННИ И ТЕНДЕНЦИИ

- Държавите — членки на ЕС, отчетоха 18 000 конфискации на хероин в размер на 5,1 тона през 2020 г. (7,9 тона през 2019 г.). Франция (1,1 тона), Белгия (0,7 тона), Италия (0,5 тона) и Полша (0,5 тона) отчетат големи количества. Турция конфискува повече от 13,4 т хероин през 2020 г. (20 т през 2019 г.).
- През 2020 г. средната чистота на хероина на равнището на разпространението на дребно варира от 13 % до 55 %, като половината от държавите отчетат средна чистота между 17 % и 26 %. Индексираните тенденции показват, че средната чистота на хероина е нараснала с 9 % между 2010 и 2020 г., докато цената му е спаднала с 8 %.
- През 2020 г. са отчетени почти 10 000 конфискации на други опиоиди, възлизащи на повече от 3,5 т, повече от 130 л и 1,6 млн. таблетки. През същата година в Европа са конфискувани 1,5 кг производни на фентанил, а Нидерландия конфискува 1,3 кг фентанил.
- Като цяло наличните показатели показват, че употребата на хероин остава стабилна през 2020 г. в сравнение с предходните години. Според направените оценки през 2020 г. 0,34 % от населението на ЕС, или около 1 милион души, са употребявали опиоиди.
- През 2020 г. са докладвани приблизително 22 000 правонарушения, свързани с употреба или притежание на хероин.
- През 2020 г. 66 000 пациенти са посочили употребата на опиоиди като основна причина за постъпване на специализирано лечение във връзка с употреба на наркотици, което представлява 28 % от всички постъпили на лечение във връзка с употреба на наркотици в Европа. Хероинът е основният наркотик за 8 500 (77 %) от 11 200 постъпили за първи път на лечение, които посочват конкретен опиоид като основно проблемно наркотично вещество. Други 2 300 пациенти, постъпили за първи път на лечение във връзка с употреба на опиоиди, не са посочили свое основно проблемно вещество.
- Съгласно националните данни от 18 държави — членки на ЕС, през 2020 г. 173 000 пациенти са получили опиоидно лечение с агонист във връзка с употреба на опиоиди (170 000 през 2019 г.).
- Хероинът продължава да е третата най-разпространена причина за постъпване с остра наркотична токсичност в болниците, обхванати от мрежата Euro-DEN Plus, през 2020 г. на 18 %.
- Употреба на опиоиди е установена в около 74 % от случаите на смъртоносна свръхдоза, докладвани в Европейския съюз. Трябва да се отбележи, че в токсикологичните доклади за предполагаеми смъртни случаи, причинени от употреба на наркотици, често се съдържа повече от едно наркотично вещество.

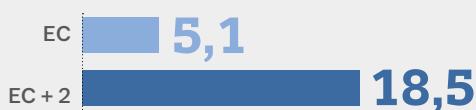
ХЕРОИН

Конфискации

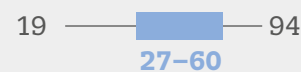
Брой



Количество



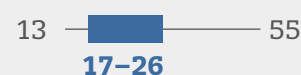
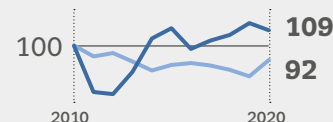
Цена на дребно (EUR/g)



Цена на едро (EUR/kg)



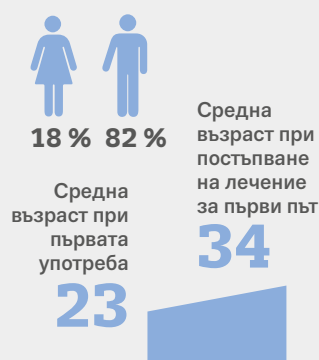
Чистота на дребно (%)

Индексирани тенденции
Цена и чистота на дребно

„ЕС + 2“ обхваща държавите — членки на ЕС, Турция и Норвегия. Цена и чистота на „кафявия хероин“: национални средни стойности, минимално, максимално и интерквартилно ниво. Данните за отделните показатели обхващат различни държави.

Употребяващи, постъпили на лечение

Характеристики

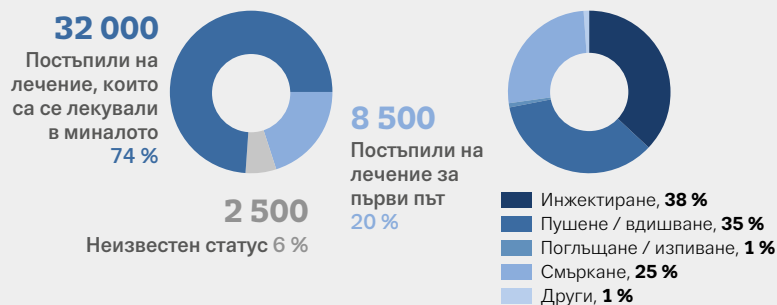


Честота на употребата през последния месец

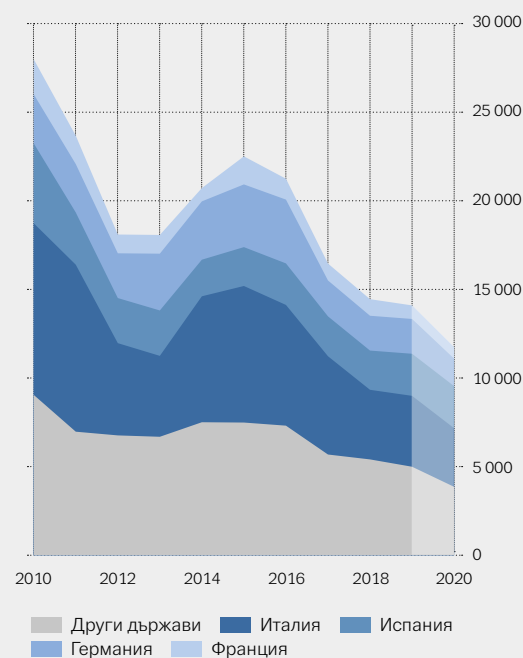
Средна употреба: 5,6 дни седмично



Начин на приемане



Тенденции по отношение на постъпилите за първи път на лечение



С изключение на тенденциите, данните са за всички лица, постъпили на лечение, които употребяват хероин като основно наркотично вещество, за държавите, които са предоставили данни през 2020 г. Данните за тенденциите в Германия са свързани с лица, постъпили на лечение, които употребяват „опиоиди“ като основно наркотично вещество. Тенденциите по отношение на постъпилите на лечение за първи път се основават на данни от 22 държави. В графиката на тенденциите са включени само държави, за които има данни за най-малко 9 от единнадесетте години. Липсващите данни са интерполирани от данните за съседните години. Поради изменения в събирането на данни на национално равнище данните за Италия от 2014 г. насам не са пряко сравними с данните за предходните години. Поради прекъсвания в предоставянето на услугите, дължащи се на COVID-19, данните за 2020 г. следва да се тълкуват внимателно.

НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА | Продължават да се появяват опасни вещества



През 2020 г. са конфискувани почти 7 тона нови психоактивни вещества. Тези вещества се продават заради психоактивните си свойства, но не подлежат на контрол съгласно международните конвенции за наркотиците. Европейският пазар на нови психоактивни вещества е засегнат от ограничения върху тяхното производство и износ, наложени неотдавна от Китай, една от основните държави на произход. Конфискациите, извършени през 2020 г., изглежда са резултат от адаптиране към тези промени на пазара, тъй като те бяха доминирани от малък брой големи конфискации на синтетични катинони, доставяни предимно от Индия, макар че от 2015 г. насам поне 52 лаборатории са открити за производство на тези вещества в Европа. През 2019 г. Китай въведе и общи мерки за контрол върху производните на фентанил. Интересно е да се отбележи, че през 2020 г. или 2021 г. в Европа не са открити нови производни на фентанил. Между 2020 и 2021 г. обаче в Европа са открити 15 нови синтетични опиоида, необхванати от мерки за контрол върху фентанила. Тези вещества включват 9 мощни бензимидазол опиоида. Освен това през 2021 г. в Европа са открити 4 нови синтетични канабиноиди „OXIZID“, които изглежда са заместващи вещества след наложената от Китай забрана за употреба на цялата група синтетични канабиноиди.

Налице е и загриженост във връзка с нарастващото пресичане между незаконните наркотици и пазарите на нови психоактивни вещества. Примерите включват фалшификация на продукти от канабис с ниско съдържание на ТНС и продукти, съдържащи синтетични канабиноиди, производство на фалшиви лекарства като оксикодон таблетки, за които е установено, че съдържат мощни бензимидазол опиоиди, както и фалшиви таблетки Хапах и диазепам, съдържащи нови бензодиазепини. Тези процеси означават, че употребяващите вероятно не са съзнателно изложени на действието на вещества с голяма сила на действие, което може да увеличи риска от фатални или нефатални случаи на свръхдоза.

ОСНОВНИ ДАННИ И ТЕНДЕНЦИИ

- В края на 2021 г. EMCDDA наблюдаваше повече от 880 нови психоактивни вещества, 52 от които са открити за първи път в Европа през 2021 г.
- През 2020 г. на пазара са открити приблизително 370 съобщени преди това нови психоактивни вещества.
- През 2020 г. държавите — членки на ЕС отчитат 21 230 от 41 100 конфискации на нови психоактивни вещества, докладвани в Европейския съюз, Турция и Норвегия, като конфискуваните количества възлизат на 5,1 от общо конфискуваните 6,9 тона.
- През 2020 г. 65 % от иззетите материали (3,3 тона) са катинони на прах, от които N-етилхекседрон представлява една трета, а на по 3-ММС и 3-СМС се падат по една четвърт от иззетите количества.
- От 2008 г. в Европа са открити общо 224 нови синтетични канабиноида, включително 15, докладвани за първи път през 2021 г. През 2020 г. държавите — членки на ЕС, отчетоха 6 300 конфискации в общо количество от 236 кг материали, съдържащи синтетични канабиноиди.
- През 2020 г. три държави съобщават за смъртни случаи, свързани със синтетични канабиноиди: Германия (9), Унгария (34) и Турция (49).
- Общо 73 нови синтетични опиоида, открити между 2009 и 2021 г., включват 6 вещества, докладвани за първи път през 2021 г. През 2020 г. държавите — членки на ЕС, докладваха за приблизително 600 конфискации на нови опиоиди, с общо тегло 11 килограма.

Националните оценки за употребата през последната година на нови психоактивни вещества (с изключение на кетамин и GHB) сред младите хора (на възраст между 15 и 34 години) варират от 0,1 % в Латвия до 5,1 % в Румъния. Според резултатите от проучването ESPAD 2019 сред учениците употребата на нови психоактивни вещества някога през живота варира от 0,9 % до 6,6 %, като употребата на синтетични канабиноиди някога през живота е между 1,1 % и 5,2 %, а на синтетични катинони — между 0,2 % и 2,5 %.

През 2020 г. 3-ММС участва в 38 случая на остра наркотична токсичност в 5 болници, обхванати от мрежата Euro-DEN Plus.

През 2020 г. службите за проверка на наркотици установиха ниски равнища на употреба на 3-ММС в 10 европейски града.

В резултат на анализ на 1 166 използвани спринцовки, събрани от мрежата ESCAPE на седем европейски града през 2020 г., синтетични катинони са открити в повече от половината от всички спринцовки, анализирани в Будапеща и Париж.

НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА

52

за първи път съобщени през 2021 г.



880

се наблюдават



372

на пазара всяка година



Конфискации

Брой

ЕС 22 230
ЕС + 2 41 100



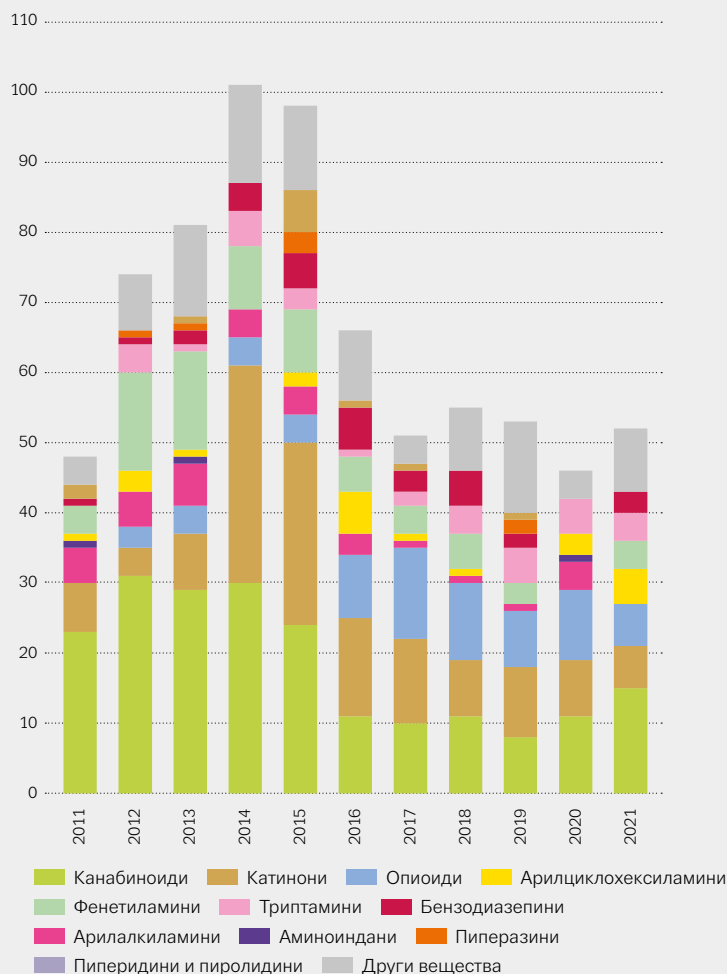
Количество (тонове)

ЕС 5,1
ЕС + 2 6,9



„ЕС + 2“ обхваща държавите — членки на ЕС, Турция и Норвегия. Всички физически форми, измерени в тегловни единици — включва билкови материали, прахове, смоли и други).

Брой и категории нови психоактивни вещества, докладвани за първи път чрез системата за ранно предупреждение на ЕС, 2011—2021 г.



Продължава на следващата страница →

НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА

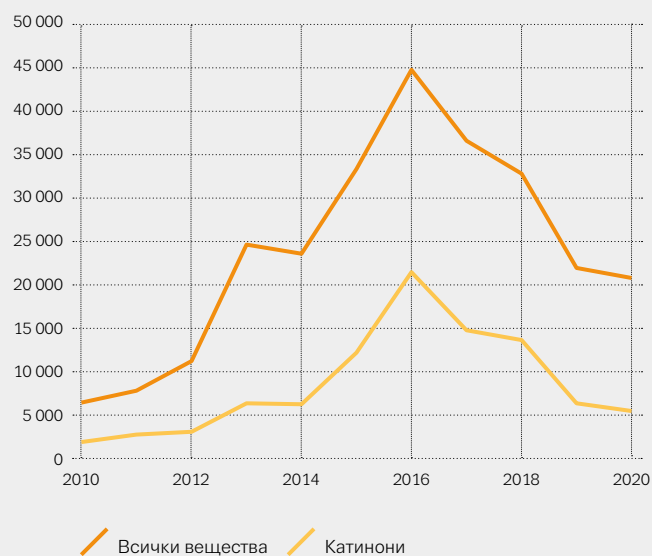
Брой на веществата, наблюдавани чрез системата за ранно предупреждение на ЕС, по категории



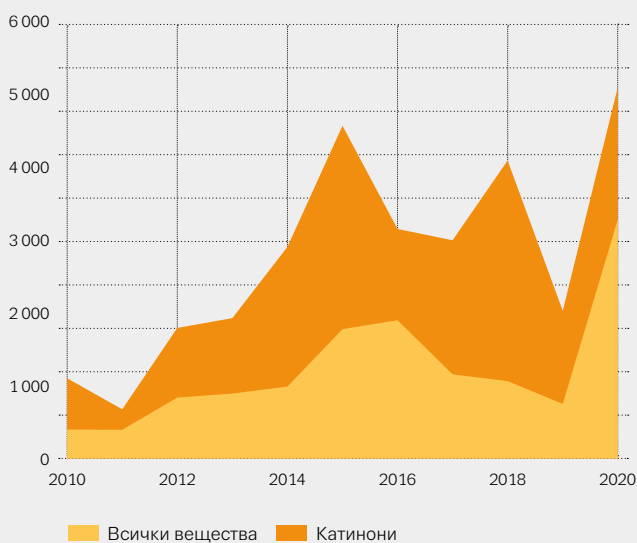
Канабиноиди Катинони Други вещества Фенетиламини Опиоиди Триптамини Арилалкиламини Бензодиазепини Арилциклохексилламини Пиперазини Пиперидини и пиролидини Растения и екстракти Аминоиндани

Конфискации на нови психоактивни вещества, докладвани чрез системата за ранно предупреждение на ЕС: тенденции по отношение на броя конфискации (ляво) и конфискуваните количества (дясно), 2010—2020 г.

Брой на конфискации



Килограми



ДРУГИ НАРКОТИЦИ | Сигнали за вреди, причинени от нешироко използвани дисоциативни наркотици



Разпространението на употребата на халюциногенни и дисоциативни наркотици като цяло е ниско в Европа. В някои държави е изразена загриженост във връзка с нарастване на проблемите, свързани с употребата на наркотици като кетамин и GBL, както и GHB, например, но ситуацията на национално равнище изглежда твърде разнородна и е трудно да се определи количествено мащабът на проблемите, свързани с употребата на тези видове вещества. Наблюдението на тенденциите в тази област се усложнява и от факта, че интензивната употреба на такива наркотици често се осъществява в нишови условия. Въпреки тези проблеми са налице признаци на нарастване на вредите, свързани с някои от тези наркотици, а подобряването на способността ни за наблюдение на тенденциите по отношение на халюциногенните и дисоциативните наркотици е от нарастващо значение. Например информация от 7 държави — членки на ЕС, показва, че употребата на диазотен оксид сред младите хора вероятно нараства. Употребата на диазотен оксид за интоксикация представлява регулаторно предизвикателство, тъй като това вещество има и законни търговски приложения.

ОСНОВНИ ДАННИ И ТЕНДЕНЦИИ

- Конфискациите на халюциногенни и дисоциативни наркотици не се наблюдават систематично. Различните системи за наблюдение на EMCDDA предоставят ограничена налична информация, която е непълна и разминаваща се.
- През 2020 г. в Европа бяха докладвани 1600 конфискации на LSD (диетиламид на лизергиновата киселина) в общо количество от 71 000 единици. Деветнадесет държави съобщават за 1 000 конфискации на халюциногенни гъби, възлизащи на 158 килограма. Тринадесет държави от ЕС отчитат 200 конфискации на DMT (диметилтриптамин), възлизащи на 42 килограма, главно в Португалия (16 кг), Полша (12 кг) и Италия (11 кг), 4 л DMT, основно в Румъния, и 30 600 единици, основно в Испания.
- Шестнадесет държави от ЕС отчитат 1 600 конфискации на кетамин в общо количество от 240 кг и 8 л.
- Осемнадесет европейски държави отчитат 2 000 конфискации на GHB (гама-хидроксибутират) или неговия прекурсор GBL (гама-бутиролактон) в размер на 60 килограма и 16 000 литра. GBL има много промишлени цели, което затруднява тълкуването на данните.
- Според най-новите национални проучвания оценките за разпространението на употребата през последната година сред младите хора (на възраст между 15 и 34 години) на LSD и халюциногенни гъби, са равни или по-малко от 1 %. Изключенията включват Чехия (5,3 % през 2020 г.), Австрия (3,8 % през 2020 г.), Финландия (2,0 % през 2020 г.), Нидерландия (1,7 % през 2020 г.), Естония (1,6 % през 2018 г., 16—34) и Дания (1,5 % през 2021 г.) за халюциногенни гъби и Австрия (3,4 % през 2020 г.), Ирландия (2,4 % през 2019 г.), Финландия (2,0 % през 2018 г.), Чехия (1,8 % през 2020 г.), Естония (1,7% през 2018 г., 15—64) и Латвия (1,4% през 2020 г.) за LSD.
- В европейското уеб проучване за наркотиците 20 % от хората, които са употребявали наркотици през последните 12 месеца, са използвали LSD, а 13 % са използвали кетамин.
- Актуалните оценки за разпространението на употребата на кетамин през последната година сред младите хора (на възраст между 16 и 34 години) варират от 0,4 % в Дания (2021 г.) до 0,8 % в Румъния (2019 г.). Нидерландия съобщава, че употребата на кетамин е нараснала сред младите хора в нощните заведения.

- GHB е петото най-често срещано наркотично вещество, докладвано от болниците на Euro-DEN Plus през 2020 г. GHB присъства в 11 % от проявите на остра наркотична токсичност и в 35 % от пациентите, приети за спешни грижи, което отразява рисковете от свръхдоза. LSD присъстват в 1,7 % от проявите на остра наркотична токсичност, докато кетамин е наличен в 1,3 %.
- Данните за токсичността на наркотиците отразяват нарастване напоследък на употребата на диазотен оксид. Повишаване на случаите с диазотен оксид отчитат болниците на Euro-DEN Plus в Амстердам (15 през 2020 г. от 1 през 2019 г.) и Антверпен (44 през 2019 и 2020 г. от 6 през 2017—2018 г.), докато през 2020 г. френските центрове по токсикология докладваха за 134 случая (46 през 2019 г.), а нидерландските центрове по токсикология — за 144 (128 през 2019 г.).



ПРИЛОЖЕНИЕ

Национални данни за оценките относно разпространението на употребата на наркотици, включително проблемната употреба на опиоиди, лечението с опиев агонисти, общия брой на пациентите на лечение, броя на лицата, постъпили на лечение, инжекционната употреба на наркотици, смъртните случаи, причинени от свръхдоза наркотици, инфекциозните заболявания, свързани с употреба на наркотици, предоставянето на спринцовки и конфискациите. Представените национални данни са включени в [Статистическия бюлетин за 2022 г.](#) на EMCDDA, където читателите могат да намерят бележки и метаданни. Посочени са годините, за които се отнасят данните.

ТАБЛИЦА А1

ОПИОИДИ

Държава	Оценка на високорисковата употреба на опиоиди		Брой на лицата, постъпили на лечение през годината						Пациенти на лечение с опиоиди
			Пациенти, употребяващи опиоиди, като % от постъпилите на лечение			Дял в % на употребяващите опиоиди пациенти, които приемат наркотика чрез инжектиране (основен начин на приемане)			
			Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото	
	Година, за която се отнася оценката	случаи на 1000 души от населението	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	брой
Белгия	–	–	18,9 (1 898)	6,2 (221)	26,4 (1 583)	13,3 (230)	6,2 (13)	14,2 (204)	15 840
България	–	–	72,6 (653)	31 (70)	87,6 (566)	63,9 (408)	62,9 (44)	64,7 (357)	3 031
Чехия ⁽¹⁾	2020	1,6–1,7	37,7 (2 747)	18,7 (470)	36,8 (1 229)	61,7 (1 059)	56,8 (246)	63,5 (704)	5 000
Дания	2016	4,0–9,6	11 (565)	11,5 (503)	7,8 (150)	8,4 (40)	1,4 (2)	12,1 (38)	6 600
Германия	2019	1,9–2,3	14,1 (6 081)	6,5 (1 559)	24,2 (4 040)	21,1 (851)	15,6 (161)	22,7 (600)	81 300
Естония	–	–	60,3 (234)	39,5 (47)	68 (155)	78,8 (182)	68,1 (32)	77,9 (120)	1 076
Ирландия	2014	6,1–7,0	36,5 (3 419)	14,5 (550)	53,2 (2 716)	32,4 (1 080)	17,3 (95)	35,4 (934)	11 185
Гърция	2020	1,5–2,3	53,3 (1 704)	31 (399)	68,3 (1 298)	25,7 (436)	20,4 (81)	27,4 (354)	9 211
Испания	2019	1,4–2,7	22,3 (11 170)	11,2 (3 068)	37,3 (7 719)	10,8 (1 177)	5,9 (179)	12,3 (932)	58 540
Франция	2019	4,9–5,2	25,6 (9 562)	13,2 (1 229)	37,4 (5 863)	15,4 (1 282)	9,7 (109)	17,2 (888)	177 100
Хърватия	2015	2,5–4,0	–	23,6 (242)	87,5 (5 148)	–	31,4 (58)	69,4 (3 530)	5 202
Италия	2019	7,2–7,9	42,5 (15 889)	25,4 (3 611)	53 (12 278)	47,5 (6 703)	31,6 (929)	51,7 (5 774)	75 711
Кипър	2020	1,2–2,3	16,8 (154)	10,6 (48)	23 (105)	47,7 (73)	43,8 (21)	50 (52)	208
Латвия	2017	4,6–7,0	49,4 (399)	28,7 (123)	72,8 (276)	82,8 (323)	73,8 (90)	86,9 (233)	721
Литва	2016	2,7–6,5	82,2 (470)	46,2 (42)	89,8 (424)	78,8 (369)	78,6 (33)	78,7 (332)	1 044
Люксембург	2019	3,3	48,8 (98)	29,3 (17)	56,6 (81)	43 (40)	29,4 (5)	46,1 (35)	1 176
Унгария	2010–11	0,4–0,5	3,2 (138)	1,3 (37)	10,1 (90)	28,7 (37)	17,1 (6)	33,7 (29)	508
Малта	2020	2,4–3,0	55,3 (1 098)	20,3 (101)	67 (997)	41,5 (456)	6,9 (7)	45 (449)	855
Нидерландия ⁽²⁾	2012	1,1–1,5	11,5 (1 262)	6,2 (402)	19,3 (860)	6,1 (39)	7,6 (13)	5,6 (26)	5 241
Австрия	2019	5,2–5,5	48,3 (1 895)	29,1 (458)	61,2 (1 437)	28,1 (423)	13,7 (49)	32,6 (374)	19 233
Полша	2014	0,4–0,7	13,6 (596)	6,5 (142)	21,3 (451)	40,9 (239)	30,1 (41)	44,1 (197)	3 423
Португалия	2018	3,0–7,0	39,4 (1037)	20,8 (283)	59,3 (754)	10,8 (106)	7 (19)	12,2 (87)	17 614
Румъния	2020	1,0–1,7	24,4 (838)	11 (258)	52,9 (580)	80,8 (677)	76 (196)	81,3 (562)	1 879
Словения	2020	3,1–3,6	75,8 (97)	51,4 (19)	85,7 (78)	38,1 (37)	21,1 (4)	42,3 (33)	3 101
Словакия	2020	1,2–1,7	13,7 (334)	7,2 (80)	19,7 (247)	68,7 (224)	74,7 (59)	66,4 (160)	572
Финландия	2017	6,9–8,6	43,4 (206)	38,2 (68)	46,5 (138)	68,4 (141)	60,3 (41)	72,5 (100)	4 729

Държава	Оценка на високорисковата употреба на опиоиди		Брой на лицата, постъпили на лечение през годината						Пациенти на лечение с опиеви агонисти
			Пациенти, употребяващи опиоиди, като % от постъпилите на лечение			Дял в % на употребяващите опиоиди пациенти, които приемат наркотика чрез инжектиране (основен начин на приемане)			
			Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото	
	Година, за която се отнася оценката	случаи на 1000 души от населението	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	брой
Швеция ⁽³⁾	–	–	24,1 (9 967)	15,5 (1 994)	28,6 (7 675)	69,4 (109)	–	–	4 224
Турция	2011	0,2–0,5	60,2 (5 064)	43,9 (1 351)	69,5 (3 713)	19,8 (1 005)	10 (135)	23,4 (870)	5 064
Норвегия ⁽⁴⁾	2013	2,0–4,2	19,7 (1 125)	13,3 (318)	25,5 (807)	–	–	–	8 099
Европейски съюз	–	–	25,7 (72 449)	12,8 (15 688)	39,3 (57 128)	30,8 (16 702)	21,5 (2 520)	38,3 (17 078)	514 324
ЕС, Турция и Норвегия	–	–	26,5 (78 638)	13,6 (17 357)	40,1 (61 648)	29,9 (17 707)	20,3 (2 655)	37,2 (17 948)	527 487

Оценките за употребата на опиоиди с висок риск се отнасят до населението на възраст 15–64 години.

Данните за постъпилите на лечение са за 2020 г. или за последната година, за която са налични данни: Испания, Хърватия, 2019 г.; Латвия, 2017 г.; Нидерландия, 2015 г.

Данните за пациентите на лечение с опиев агонисти са за 2020 г. или за последната година, за която са налични данни: Чехия, Испания, Хърватия, Финландия, 2019 г.; Франция, Италия, 2018 г.; Дания, 2017 г.; Нидерландия, 2015 г.

⁽¹⁾ Броят на пациентите на лечение с опиев агонисти е изчислен въз основа на регистъра на търсенето на лечение и на лечението с опиев агонисти, предоставено от общопрактикуващите лекари.

⁽²⁾ Данните за броя на пациентите на лечение с опиев агонисти не са пълни.

⁽³⁾ Данните за пациентите, постъпили на лечение, се отнасят до болничните грижи, специализираните центрове за амбулаторно лечение и местата за лишаване от свобода и задължителните грижи. Предоставените данни не са напълно представителни за националната ситуация.

⁽⁴⁾ Процентният дял на пациентите на лечение за проблеми, свързани с употреба на опиоиди, е минимална стойност, която не включва пациентите, употребяващи опиоиди, които са регистрирани като употребяващи няколко вида наркотици.

ТАБЛИЦА А2

КОКАИН

Държава	Оценки за разпространението на употребата				Брой на лицата, постъпили на лечение през годината					
	Обща популация			Училищна популация	Пациенти, употребяващи кокаин, като % от постъпилите на лечение			Дял в % на употребяващите кокаин пациенти, които приемат наркотика чрез инжектиране (основен начин на приемане)		
	Година, през която е проведено проучването	Някога през живота, възрастни (15—64 години)	През последните 12 месеца, млади хора (15—34 години)		Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото
		%	%	%	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)
Белгия	2018	—	2,9	1	27,5 (2 768)	27,3 (976)	26,9 (1 608)	3,7 (87)	1,2 (10)	5,1 (69)
България	2020	2,0	1,3	3	4,3 (39)	10,2 (23)	2,3 (15)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Чехия	2020	2,7	1,8	2	0,9 (62)	1,1 (28)	1 (32)	5 (3)	3,7 (1)	6,5 (2)
Дания	2021	8,1	2,9	2	18,7 (818)	20,1 (384)	17,6 (411)	1 (8)	0,3 (1)	1,8 (7)
Германия	2018	4,1	2,4	1	7,9 (3 406)	7,5 (1 793)	8,2 (1 376)	2 (44)	0,9 (11)	3,3 (30)
Естония	2018	5,0	2,8	2	4,1 (16)	8,4 (10)	2,6 (6)	6,7 (1)	11,1 (1)	—
Ирландия	2019	8,3	4,8	3	27,2 (2 548)	35,8 (1 359)	20,7 (1 055)	0,5 (13)	—	1,1 (12)
Гърция	2015	1,3	0,6	1	14,5 (465)	19,4 (250)	11,3 (214)	8 (37)	0,8 (2)	16,4 (35)
Испания	2020	11,2	3,2	2	44,7 (22 345)	45,4 (12 491)	43,4 (8 989)	0,6 (129)	0,3 (35)	1 (88)
Франция	2017	5,6	3,2	3	11,8 (4 424)	10,9 (1 014)	13,5 (2 114)	6,9 (276)	2,8 (26)	10,1 (196)
Хърватия	2019	4,8	3,9	2	—	6,3 (65)	1,7 (100)	—	6,2 (4)	6,1 (6)
Италия	2017	6,9	1,7	2	34,7 (12 968)	41,4 (5 890)	30,5 (7 078)	2,5 (294)	1,3 (68)	3,5 (226)
Кипър	2019	1,8	0,9	4	27 (248)	22,2 (101)	31,7 (145)	3,2 (8)	0 (0)	5,5 (8)
Латвия	2020	2,7	2,2	2	0,5 (4)	0,7 (3)	0,3 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Литва	2016	0,7	0,3	2	2,1 (12)	9,9 (9)	0,4 (2)	9,1 (1)	—	50 (1)
Люксембург	2019	2,9	0,9	2	26,4 (53)	19 (11)	29,4 (42)	39,6 (21)	27,3 (3)	42,9 (18)
Унгария	2019	1,7	0,6	3	4,6 (195)	4,7 (136)	3,5 (31)	1,6 (3)	0,8 (1)	3,3 (1)
Малта	2013	0,5		2	30,3 (601)	51,5 (256)	23,2 (345)	1,2 (7)	2 (5)	0,6 (2)
Нидерландия	2020	6,6	3,5	2	24,3 (2 675)	20,8 (1 357)	29,6 (1 318)	0,4 (5)	0,1 (1)	0,6 (4)
Австрия	2020	6,5	5,6	2	12,6 (493)	14,4 (227)	11,3 (266)	7 (32)	3,9 (8)	9,7 (24)
Полша	2018	0,7	0,5	2	2,6 (113)	2,4 (53)	2,6 (56)	1,8 (2)	0 (0)	3,6 (2)
Португалия	2016	1,2	0,3	2	23 (604)	26,3 (357)	19,4 (247)	2,2 (13)	1,7 (6)	3 (7)

Държава	Оценки за разпространението на употребата				Брой на лицата, постъпили на лечение през годината					
	Обща популация			Училищна популация	Пациенти, употребяващи кокаин, като % от постъпилите на лечение			Дял в % на употребяващите кокаин пациенти, които приемат наркотика чрез инжектиране (основен начин на приемане)		
	Година, през която е проведено проучването	Някога през живота, възрастни (15—64 години)	През последните 12 месеца, млади хора (15—34 години)	Някога през живота, ученици (15—16 години)	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото
		%	%	%						
Румъния	2019	1,6	0,7	2	2,8 (95)	3,4 (80)	1,4 (15)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Словения	2018	2,7	1,8	3	7 (9)	13,5 (5)	4,4 (4)	22,2 (2)	0 (0)	50 (2)
Словакия	2019	0,9	0,2	1	2 (49)	2,6 (29)	1,5 (19)	2,2 (1)	3,6 (1)	—
Финландия	2018	3,2	1,5	1	0,2 (1)	0,6 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Швеция ^(*)	2017	—	2,5	2	1,9 (769)	3,2 (410)	0,9 (249)	10 (1)	—	—
Турция	2017	0,2	0,1	—	2,4 (206)	3,1 (95)	2,1 (111)	0,5 (1)	0 (0)	0,9 (1)
Норвегия	2020	4,6	1,9	2	2,8 (160)	4 (96)	2,1 (65)	—	—	—
Европейски съюз	—	5,0	2,2	—	19,8 (55 780)	22,4 (27 318)	17,7 (25 738)	2,0 (983)	0,8 (184)	3,3 (736)
ЕС, Турция и Норвегия	—	—	—	—	19,0 (56 146)	21,6 (27 509)	16,9 (25 914)	2,0 (984)	0,8 (184)	3,3 (737)

Оценки за разпространението на употребата сред общото население: възрастовите групи са, както следва: 18—64 и 18—34 години за Франция, Германия, Гърция и Унгария; 16—64 и 16—34 години за Дания, Естония и Норвегия; 18—65 години за Малта; 17—34 години за Швеция.

Оценките за равнището на разпространение сред учениците са взети от проучването ESPAD за 2019 г., с изключение на Белгия (2019 г.; само Фландрия) и Люксембург (2014 г.). Данните за Германия ESPAD се отнасят само за Бавария.

Данните за постъпилите на лечение са за 2020 г. или за последната година, за която са налични данни: Испания, Хърватия, 2019 г.; Латвия, 2017 г.; Нидерландия, 2015 г.

(*) Данните за пациентите, постъпили на лечение, се отнасят до болничните грижи, специализираните центрове за амбулаторно лечение и местата за лишаване от свобода и задължителните грижи. Предоставените данни не са напълно представителни за националната ситуация.

ТАБЛИЦА АЗ

АМФЕТАМИНИ

Държава	Оценки за разпространението на употребата				Брой на лицата, постъпили на лечение през годината					
	Обща популация			Училищна популация	Пациенти, употребяващи амфетамини, като % от постъпилите на лечение			Дял в % на употребяващите амфетамини пациенти, които приемат наркотика чрез инжектиране (основен начин на приемане)		
	Година, през която е проведено проучването	Някога през живота, възрастни (15—64 години)	През последните 12 месеца, млади хора (15—34 години)		Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото
		%	%	%	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)
Белгия	2018	—	0,8	1	10,5 (1 057)	7,9 (281)	12,5 (748)	11,6 (100)	7,2 (16)	13 (81)
България	2020	2,1	1,4	3	12,6 (113)	27 (61)	6,8 (44)	4,6 (5)	5 (3)	4,9 (2)
Чехия	2020	3,4	2,0	1	41,5 (3 026)	51,6 (1 299)	43 (1 435)	65,2 (1 827)	62,5 (779)	67 (933)
Дания	2021	7,9	1,4	1	6,6 (290)	6,7 (128)	6,9 (161)	0,7 (2)	0,8 (1)	0,6 (1)
Германия	2018	4,1	2,9	2	16,6 (7 141)	13,7 (3 297)	21,5 (3 580)	1,8 (73)	1,6 (32)	1,9 (37)
Естония	2018	6,1	2,1	3	22,4 (87)	32,8 (39)	18,4 (42)	73,3 (63)	71,1 (27)	73,8 (31)
Ирландия	2019	4,8	2,3	2	0,6 (52)	0,7 (28)	0,4 (21)	13,5 (7)	—	—
Гърция	—	—	—	1	1,2 (37)	1,4 (18)	1 (19)	13,9 (5)	0 (0)	26,3 (5)
Испания	2020	4,3	1,1	1	1,7 (839)	1,8 (504)	1,5 (305)	1,7 (14)	2 (10)	1,3 (4)
Франция	2017	2,2	0,6	1	0,5 (201)	0,4 (37)	0,5 (86)	19,3 (32)	6,7 (2)	23,6 (17)
Хърватия	2019	4,6	3,5	2	—	5,6 (58)	1,1 (67)	—	1,8 (1)	0 (0)
Италия	2017	2,4	0,3	1	0,2 (85)	0,4 (50)	0,2 (35)	1,3 (1)	2,2 (1)	—
Кипър	2019	0,4	0,2	2	11,6 (106)	8,4 (38)	14,7 (67)	2,9 (3)	—	4,5 (3)
Латвия	2020	1,8	1,2	2	17,5 (141)	22,9 (98)	11,3 (43)	64,1 (84)	54,9 (50)	85 (34)
Литва	2016	1,2	0,5	1	3,1 (18)	9,9 (9)	1,7 (8)	13,3 (2)	12,5 (1)	16,7 (1)
Люксембург	2019	1,3	0,3	1	1 (2)	1,7 (1)	0,7 (1)	—	—	—
Унгария	2019	1,5	0,8	3	11,7 (501)	11,7 (337)	11,8 (105)	3 (15)	1,2 (4)	10,7 (11)
Малта	2013	0,3	—	1	0,2 (3)	0,2 (1)	0,1 (2)	—	—	—
Нидерландия	2020	5,3	2,7	1	7,4 (817)	7,5 (487)	7,4 (330)	1,3 (4)	1 (2)	1,9 (2)
Австрия	2020	5,1	4,2	2	4,9 (191)	6,5 (103)	3,7 (88)	1,8 (3)	2,2 (2)	1,3 (1)
Полша	2018	2,4	1,4	3	37,7 (1 651)	38,6 (843)	36,7 (778)	1,7 (28)	1,1 (9)	2,5 (19)
Португалия	2016	0,4	0,0	2	0,1 (3)	0,2 (3)	—	33,3 (1)	33,3 (1)	—
Румъния	2019	0,2	0,1	1	1 (34)	1 (23)	1 (11)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Словения	2018	2,3	1,1	1	0,8 (1)	2,7 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Словакия	2019	0,9	0,2	1	46,7 (1 138)	50,5 (562)	43,3 (543)	28,1 (311)	26,6 (147)	28,7 (150)
Финландия	2018	4,7	3,0	2	26,3 (125)	19,7 (35)	30,3 (90)	79,3 (96)	65,7 (23)	84,9 (73)
Швеция (*)	2017	—	1,2	2	8,6 (3 550)	10,8 (1 393)	6,2 (1 658)	67,4 (93)	—	—

Държава	Оценки за разпространението на употребата				Брой на лицата, постъпили на лечение през годината					
	Обща популация			Училищна популация	Пациенти, употребяващи амфетамини, като % от постъпилите на лечение			Дял в % на употребяващите амфетамини пациенти, които приемат наркотика чрез инжектиране (основен начин на приемане)		
	Година, през която е проведено проучването	Някога през живота, възрастни (15—64 години)	През последните 12 месеца, млади хора (15—34 години)	Някога през живота, ученици (15—16 години)	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото
		%	%	%	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)	% (брой)
Турция	2017	0,0		—	15,1 (1 275)	22,7 (698)	10,8 (577)	1,5 (19)	1,1 (8)	1,9 (11)
Норвегия	2020	3,7	1,3	2	14,5 (829)	11,6 (277)	17,5 (552)	—	—	—
Европейски съюз	—	3,1	1,4	—	7,5 (21 209)	8,0 (9 734)	7,1 (10 267)	20,6 (2 765)	17,4 (1 113)	22,1 (1 406)
ЕС, Турция и Норвегия	—	—	—	—	7,9 (23 313)	8,4 (10 709)	7,4 (11 396)	19 (2 784)	15,8 (1 121)	20,4 (1 417)

Оценки за разпространението на употребата сред общото население: възрастовите групи са, както следва: 18—64 и 18—34 години за Франция, Германия и Унгария; 16—64 и 16—34 години за Дания, Естония и Норвегия; 18—65 години за Малта; 17—34 години за Швеция.

Оценките за равнището на разпространение сред учениците са взети от проучването ESPAD за 2019 г., с изключение на Белгия (2019 г.; само Фландрия) и Люксембург (2014 г.). Данните за Германия ESPAD се отнасят само за Бавария.

Данните за постъпилите на лечение са за 2020 г. или за последната година, за която са налични данни: Испания, Хърватия, 2019 г.; Латвия, 2017 г.; Нидерландия, 2015 г.

Данните за лицата, постъпили на лечение за Швеция и Норвегия, са за „стимуланти, различни от кокаин“.

(¹) Данните за пациентите, постъпили на лечение, се отнасят до болничните грижи, специализираните центрове за амбулаторно лечение и местата за лишаване от свобода и задължителните грижи. Предоставените данни не са напълно представителни за националната ситуация.

ТАБЛИЦА А4

MDMA

Държава	Оценки за разпространението на употребата				Брой на лицата, постъпили на лечение през годината		
	Обща популация			Училищна популация	Пациенти, употребяващи MDMA, като % от постъпилите на лечение		
	Година, през която е проведено проучването	Някога през живота, възрастни (15—64 години)	През последните 12 месеца, млади хора (15—34 години)	Някога през живота, ученици (15—16 години)	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото
		%	%	%			
Белгия	2018	—	2,5	2	0,3 (33)	0,5 (18)	0,2 (12)
България	2020	1,3	0,7	3	0,6 (5)	2,2 (5)	0 (0)
Чехия	2020	9,1	4,7	4	0,5 (33)	0,7 (18)	0,3 (9)
Дания	2021	4,0	1,2	2	0,4 (18)	0,4 (7)	0,4 (10)
Германия	2018	3,9	2,8	2	0,6 (258)	0,8 (186)	0,4 (63)
Естония	2018	5,4	2,5	5	0,5 (2)	0,8 (1)	0,4 (1)
Ирландия	2019	10,3	6,5	3	0,3 (29)	0,6 (21)	0,1 (6)
Гърция	2015	0,6	0,4	1	0,3 (10)	0,3 (4)	0,3 (6)
Испания	2020	5,0	1,6	1	0,2 (96)	0,3 (73)	0,1 (22)
Франция	2017	3,9	1,3	2	0,5 (169)	0,7 (62)	0,3 (54)
Хърватия	2019	4,2	2,6	2	—	0,7 (7)	0,2 (13)
Италия	2017	2,7	0,8	1	0,1 (49)	0,1 (15)	0,1 (34)
Кипър	2019	1,2	0,4	3	0,2 (2)	0,2 (1)	0,2 (1)
Латвия	2020	1,9	1,6	5	0,4 (3)	0,2 (1)	0,5 (2)
Литва	2016	1,7	1,0	3	0,5 (3)	2,2 (2)	0,2 (1)
Люксембург	2019	2,0	0,9	1	—	—	—
Унгария	2019	2,5	1,1	3	2,4 (104)	2,7 (77)	1,6 (14)
Малта	2013	0,7	—	1	0,3 (6)	0,4 (2)	0,3 (4)
Нидерландия	2020	11,9	7,7	3	0,7 (80)	1 (67)	0,3 (13)
Австрия	2020	4,9	3,4	3	1,2 (46)	1,7 (27)	0,8 (19)
Полша	2018	1,0	0,5	3	0,6 (28)	0,8 (17)	0,5 (11)
Португалия	2016	0,7	0,2	3	0,4 (10)	0,7 (9)	0,1 (1)
Румъния	2019	1,0	0,8	1	2,3 (78)	2,9 (68)	0,9 (10)
Словения	2018	2,9	1,3	3	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Словакия	2019	3,1	1,0	3	0,5 (13)	0,5 (6)	0,6 (7)
Финландия	2018	5,0	2,6	1	0,2 (1)	0,6 (1)	0 (0)
Швеция	2017	—	2,0	2	—	—	—
Турция	2017	0,4	0,2	—	1,9 (163)	2,3 (70)	1,7 (93)
Норвегия	2020	3,1	2,4	2	—	—	—
Европейски съюз	—	3,7	1,9	—	0,4 (1 076)	0,6 (695)	0,2 (313)
ЕС, Турция и Норвегия	—	—	—	—	0,4 (1 239)	0,6 (765)	0,3 (406)

Оценки за разпространението на употребата сред общото население: възрастовите групи са, както следва: 18—64 и 18—34 години за Франция, Германия, Гърция и Унгария; 16—64 и 16—34 години за Дания, Естония и Норвегия; 18—65 години за Малта; 17—34 години за Швеция.

Оценките за равнището на разпространение сред учениците са взети от проучването ESPAD за 2019 г., с изключение на Белгия (2019 г.; само Фландрия) и Люксембург (2014 г.). Данните за Германия ESPAD се отнасят само за Бавария.

Данните за постъпилите на лечение са за 2020 г. или за последната година, за която са налични данни: Испания, Хърватия, 2019 г.; Латвия, 2017 г.; Нидерландия, 2015 г.

ТАБЛИЦА А5

КАНАБИС

Държава	Оценки за разпространението на употребата				Брой на лицата, постъпили на лечение през годината		
	Обща популация			Училищна популация	Пациенти, употребяващи канабис, като % от постъпилите на лечение		
	Година, през която е проведено проучването	Някога през живота, възрастни (15—64 години)	През последните 12 месеца, млади хора (15—34 години)	Някога през живота, ученици (15—16 години)	Всички постъпили на лечение	Постъпили на лечение за първи път	Постъпили на лечение, които са се лекували в миналото
		%	%	%			
Белгия	2018	22,6	13,6	17	31,2 (3 133)	46,2 (1 654)	22,3 (1 336)
България	2020	8,7	5,9	17	6 (54)	16,8 (38)	2,3 (15)
Чехия	2020	29,9	22,9	28	14,7 (172)	21,4 (539)	14,1 (469)
Дания	2021	37,9	12,0	17	58,1 (2 541)	60,8 (1 164)	55,6 (1 295)
Германия	2018	28,2	16,9	22	58,4 (25 187)	69,1 (16 594)	43,1 (7 198)
Естония	2018	24,5	16,6	20	8,2 (32)	13,4 (16)	6,1 (14)
Ирландия	2019	24,4	13,8	19	21,7 (2 037)	35,2 (1 337)	11,9 (609)
Гърция	2015	11,0	4,5	8	26,7 (854)	45,3 (583)	14,3 (271)
Испания	2020	37,5	19,1	23	28,4 (14 202)	37,7 (10 372)	16 (3 306)
Франция	2017	44,8	21,8	23	56,6 (21 186)	69,7 (6 504)	43,7 (6 851)
Хърватия	2019	22,9	20,3	21	—	57,1 (586)	7,7 (453)
Италия	2017	32,7	20,9	27	20,6 (7 693)	29,9 (4 257)	14,8 (3 436)
Кипър	2019	14,1	8,1	8	43,9 (403)	58,1 (264)	30 (137)
Латвия	2020	15,0	8,2	26	24 (194)	36 (154)	10,6 (40)
Литва	2016	10,8	6,0	18	5,1 (29)	16,5 (15)	3 (14)
Люксембург	2019	23,3	12,0	19	23,9 (48)	50 (29)	13,3 (19)
Унгария	2019	6,1	3,4	13	67,2 (2 876)	71,6 (2 056)	53,2 (473)
Малта	2013	4,3	—	12	13,6 (269)	27,2 (135)	9 (134)
Нидерландия	2020	27,8	17,4	22	47,3 (5 202)	55,5 (3 625)	35,4 (1 577)
Австрия	2020	22,7	11,1	21	30,6 (1 198)	46,2 (726)	20,1 (472)
Полша	2018	12,1	7,8	21	30,4 (1 332)	37,1 (810)	23,6 (499)
Португалия	2016	11,0	8,0	13	33,9 (890)	47,6 (647)	19,1 (243)
Румъния	2019	6,1	6,0	9	56 (1 927)	70,5 (1 653)	25 (274)
Словения	2018	20,7	12,3	23	10,9 (14)	24,3 (9)	5,5 (5)
Словакия	2019	17,0	7,7	24	22 (535)	29,6 (329)	15 (188)
Финландия	2018	25,6	15,5	11	15,6 (74)	24,2 (43)	10,4 (31)
Швеция (*)	2020	17,4	7,6	8	9,2 (3 822)	13 (1 676)	6 (1 602)
Турция	2017	2,7	1,8	—	16,3 (1 369)	22,7 (697)	12,6 (672)
Норвегия	2020	25,0	10,1	9	23,9 (1 370)	32,4 (773)	25,5 (805)
Европейски съюз	—	27,3	15,5	—	34,3 (96 804)	45,7 (55 815)	21,3 (30 961)
ЕС, Турция и Норвегия	—	—	—	—	33,6 (99 543)	44,9 (57 285)	21,1 (32 438)

Оценки за разпространението на употребата сред общото население: възрастовите групи са, както следва: 18—64 и 18—34 години за Франция, Германия, Гърция и Унгария; 16—64 и 16—34 години за Дания, Естония, Швеция и Норвегия; 18—65 години за Малта.

Оценките за равнището на разпространение сред учениците са взети от проучването ESPAD за 2019 г., с изключение на Белгия (2019 г.; само Фландрия) и Люксембург (2018 г.). Данните за Германия ESPAD се отнасят само за Бавария. Поради възможното надценяване, разпространение на употребата на канабис поне веднъж някога през живота в Люксембург може да бъде леко надценено.

Данните за постъпилите на лечение са за 2020 г. или за последната година, за която има данни: Испания, Хърватия, 2019 г.; Латвия, 2017 г.; Нидерландия, 2015 г.

(*) Данните за пациентите, постъпили на лечение, се отнасят до болничните грижи, специализираните центрове за амбулаторно лечение и местата за лишаване от свобода и задължителните грижи. Представените данни не са напълно представителни за националната ситуация.

ТАБЛИЦА А6

ДРУГИ ПОКАЗАТЕЛИ

Държава	Смъртни случаи, причинени от употреба на наркотици			Диагностицирани случаи на ХИВ инфекции, свързани с инжекционна употреба на наркотици (ECDC)	Оценка за инжекционната употреба на наркотици		Спринцовки, раздадени чрез специализирани програми
	Година	Всички възрасти	Възраст 15—64 години				
		Брой	Случаи на милион души от населението (брой)	Случаи на милион души от населението (брой)	Година, за която се отнася оценката	Случаи на 1000 души от населението	Брой
Белгия	2017	148	19 (139)	0,5 (6)	2019	0,5–1,0	1 243 152
България	2020	24	5 (23)	2 (14)	–	–	56 457
Чехия	2020	58	8 (54)	1,3 (14)	2020	6,1–6,3	8 892 977
Дания	2019	202	44 (162)	0,2 (1)	–	–	–
Германия	2020	1 581	–	2 (167)	–	–	4 197 853
Естония	2020	33	38 (32)	7,5 (10)	2019	9,0–11,3	1 529 814
Ирландия	2017	235	73 (227)	1,4 (7)	–	–	473 191
Гърция	2018	274	38 (263)	7,6 (81)	2020	0,3–0,5	386 745
Испания	2019	546	18 (545)	1 (47)	2019	0,2–0,4	1 821 923
Франция	2016	465	9 (391)	0,7 (50)	2019	3,1–3,3	12 572 530
Хърватия	2020	99	37 (98)	0,7 (3)	2015	1,8–2,9	376 537
Италия	2020	308	8 (305)	0,7 (44)	–	–	515 445
Кипър	2020	6	10 (6)	3,4 (3)	2020	0,8–1,8	7 920
Латвия	2020	21	17 (21)	21,5 (41)	2016	5,3–6,8	1 118 439
Литва	2020	47	26 (47)	0 (0)	2016	4,4–4,9	245 592
Люксембург	2020	6	14 (6)	3,2 (2)	2019	1,9	394 690
Унгария	2020	48	7 (48)	0,1 (1)	2015	1,0	43 244
Малта	2018	3	9 (3)	0 (0)	–	–	103 108
Нидерландия	2020	295	23 (261)	0 (0)	2015	0,07–0,09	–
Австрия	2020	191	32 (190)	0,9 (8)	–	–	6 427 076
Полша	2019	212	7 (168)	0,2 (9)	–	–	109 642
Португалия	2019	72	10 (68)	0 (0)	2015	1,0–4,5	1 155 728
Румъния	2020	33	3 (33)	1,9 (37)	–	–	1 160 708
Словения	2020	70	46 (62)	0,5 (1)	–	–	480 547
Словакия	2020	37	9 (34)	0 (0)	–	–	528 153
Финландия	2020	258	72 (248)	0,7 (4)	2017	7,4	6 595 051
Швеция	2020	524	73 (470)	1,3 (13)	–	–	1 522 191
Турция	2020	314	5 (309)	0,2 (14)	–	–	–
Норвегия	2020	324	85 (297)	1,5 (8)	2019	2,0–2,8	3 400 000
Европейски съюз	–	5 796	16,7 (3 904)	1,3 (563)	–	–	–
ЕС, Турция и Норвегия	–	6 434	15,4 (4 510)	1,1 (585)	–	–	–

Данните за свръхдоза трябва да се тълкуват с повишено внимание. Трябва да се вземат предвид методологичните разлики при сравняване между държавите. В някои случаи не е посочена възрастовата група и тези случаи не са включени в изчисленията за равнището на смъртност за възрастовата група 15—64 години: Германия (1581) и Турция (4).

Случаите на ХИВ, свързани с инжекционна употреба на наркотици, са от 2020 г. Оценките за инжекционната употреба на наркотици се отнасят за населението на възраст от 15 до 64 години.

Данните за раздадените чрез специализирани програми спринцовки са за 2020 г., с изключение на Словакия и Испания (2019 г.), Франция (2018 г.) и Италия (2017 г.; данните са за около половината от всички центрове).

ТАБЛИЦА А7

КОНФИСКАЦИИ

Държава	Хероин		Кокаин		Амфетамини		MDMA, MDA, MDEA		
	Конфискувано количество	Брой на конфискациите	Конфискувано количество	Брой на конфискациите	Конфискувано количество	Брой на конфискациите	Конфискувано количество		Брой на конфискациите
	кг	брой	кг	брой	кг	брой	таблетки	кг	брой
Белгия	684	1 833	70 254	5 354	173	2 703	244 203	351	1 376
България	269	31	963	27	297	75	7 951	76	40
Чехия	<1	94	3	138	31	1 917	88 794	21	259
Дания	8	506	375	3 841	552	2 651	33 986	25	880
Германия	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Естония	<1	2	413	139	140	487	–	71	228
Ирландия	–	1 017	–	1 994	–	218	–	–	632
Гърция	300	2 835	1 787	819	13	477	519 304	2	92
Испания	173	6 769	36 888	35 240	723	3 228	1 535 844	222	2 207
Франция	1 132	–	13 145	–	–	–	1 227 876	–	–
Хърватия	13	130	60	347	46	973	–	4	229
Италия	512	1 988	13 426	7 858	14 257	365	11 374	11	280
Кипър	<1	17	5	125	<1	141	67	–	12
Латвия	<1	9	68	120	13	486	316 919	12	472
Литва	1	70	43	133	203	399	–	50	163
Люксембург	2	150	11	191	<1	7	28 970	–	17
Унгария	41	30	12	301	83	1 186	50 368	4	552
Малта	2	31	525	83	–	–	15	–	5
Нидерландия ⁽¹⁾	1 326	–	48 891	–	–	–	–	–	–
Австрия	104	1 309	63	2 000	46	1 818	89 148	15	1 110
Полша	427	–	3 887	6	2 224	64	164 528	139	7
Португалия	23	209	10 066	402	<1	27	363	1	85
Румъния	64	228	43	449	1 554	236	30 261	2	652
Словения	5	231	9	268	108	181	13 029	–	39
Словакия	–	42	1	33	1 518	765	2 898	–	70
Финландия	<1	28	52	334	262	2 316	137 828	15	591
Швеция	38	940	584	4 204	1 141	9 991	216 396	5	2 618
Турция	13 376	15 049	1 961	2 573	4 899	36 015	11 096 244	–	5 259
Норвегия	24	789	49	1 452	447	5 611	75 426	21	1 479
Европейски съюз	5 125	18 499	212 574	64 406	23 387	30 711	4 720 121	1 025	12 616
ЕС, Турция и Норвегия	18 525	34 337	214 584	68 431	28 733	72 337	15 891 791	1 046	19 354

Всички данни са за 2020 г. или за последната година, за която са налични данни. Числата са закръглени до най-близкото цяло число. Терминът „амфетамини“ обхваща амфетамин и метамфетамин.

⁽¹⁾ Данните за броя и обема на конфискациите не включват всички компетентни правопрिलाгащи звена и следва да се разглеждат като частични, минимални данни. Източник за конфискации на кокаин: Доклад на нидерландската митница за 2020 г.

КОНФИСКАЦИИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Държава	Канабис — смола		Канабис — трева		Растения канабис		
	Конфискувано количество	Брой на конфискациите	Конфискувано количество	Брой на конфискациите	Конфискувано количество		Брой на конфискациите
	кг	брой	кг	брой	Растения	кг	брой
Белгия	13 924	6 023	1 135	33 570	—	—	856
България	<1	8	3 121	82	13 584	49 027	172
Чехия	1	89	655	4 297	15 990	—	502
Дания	5 469	17 464	439	3 174	30 039	255	556
Германия	—	—	—	—	—	—	—
Естония	2	39	60	727	—	36	40
Ирландия	—	263	—	3 166	—	—	277
Гърция	2 114	285	7 790	8 168	51 149	—	708
Испания	461 020	41 970	59 888	132 796	1 433 213	—	4 303
Франция	50 248	—	46 277	—	115 365	—	—
Хърватия	3	182	1 683	5 399	6 199	—	261
Италия	9 732	6 635	19 869	9 698	414 396	—	1 681
Кипър	<1	20	212	666	70	—	24
Латвия	282	69	138	1 016	—	235	58
Литва	4	49	71	1 107	—	—	—
Люксембург	12	320	90	678	7	—	3
Унгария	43	117	632	3 184	3 649	—	189
Малта	<1	14	151	113	4	—	3
Нидерландия ⁽¹⁾	—	—	—	—	464 169	—	—
Австрия	22	574	2 032	12 906	17 881	—	564
Полша	1 994	17	5 316	233	118 600	—	7
Португалия	33 552	724	821	461	28 692	—	234
Румъния	1 385	140	929	3 100	—	628	128
Словения	1	62	1 413	3 359	23 344	—	182
Словакия	<1	16	51	910	633	—	29
Финландия	12	79	458	996	19 300	—	1 135
Швеция	4 499	11 324	2 127	10 291	—	—	—
Турция	37 489	8 278	56 244	46 854	114 965 801	—	4 568
Норвегия	1 785	6 752	819	3 734	—	—	—
Европейски съюз	584 319	86 483	155 359	240 097	2 756 284	50 181	11 912
ЕС, Турция и Норвегия	623 593	101 513	212 422	290 685	117 722 085	50 181	16 480

Всички данни са за 2020 г. или за последната година, за която са налични данни. Числата са закръглени до най-близкото цяло число.

(¹) Данните за броя и обема на конфискациите не включват всички компетентни правопрिलाгащи звена и следва да се разглеждат като частични, минимални данни.



РЕСУРСИ НА EMCDDA

Задълбочена информация за незаконните наркотици можете да намерите в публикациите и онлайн ресурсите на EMCDDA.

Европейски доклад за наркотиците: Тенденции и развития

Докладът „Тенденции и развития“ представя преглед на най-високо ниво на явлениято „наркотици“ в Европа с акцент върху употребата на незаконни наркотици, свързаните с нея вреди за здравето, и предлагането на наркотици. Можете да намерите ресурсите, свързани с доклада, чрез уеб страницата по-долу.

emcdda.europa.eu/edr2022

Публикации на EMCDDA

В допълнение към годишния Европейски доклад за наркотиците, EMCDDA публикува Здравни и социални мерки за противодействие на употребата на наркотици: Европейско ръководство и, съвместно с Европол, пазари на наркотици в ЕС, наред с широк набор от подробни доклади, обхващащи пълния спектър от въпроси, свързани с наркотиците.

emcdda.europa.eu/publications

Най-добри практики

Порталът за най-добри практики предоставя практическа и надеждна информация за ефективните (а също и за неефективните) подходи в областите на превенцията, лечението, намаляването на вредите и социалната реинтеграция. Той ще ви помогне да откриете бързо информация за изпитани в практиката мерки, да насочите ресурси към мерки, които са ефективни, и да повишите качеството на изпълняваните мерки посредством използване на инструменти, стандарти и насоки.

emcdda.europa.eu/best-practice

Статистически бюлетин

В годишния Статистически бюлетин се съдържат най-новите налични данни за ситуацията с наркотиците в Европа, предоставени от държавите членки. На тези набори от данни се основава анализът, представен в Европейския доклад за наркотиците. Всички данни са достъпни за преглед онлайн или могат да бъдат изтеглени във формат Excel.

emcdda.europa.eu/data/

Теми

Обзорните страници и азбучният показалец ще ви помогнат да откриете ресурси на EMCDDA по теми.

emcdda.europa.eu/topics

Библиотека с документи

Библиотеката с документи на EMCDDA ви предоставя достъп до документи, свързани с Агенцията или събрани от нея в процеса на нейната работа. В библиотеката можете да намерите публикации от международни и национални организации, научни статии, изготвени от екипа на EMCDDA, материали, публикувани от други институции на Европейския съюз, и други материали, събрани от Агенцията.

emcdda.europa.eu/document-library

ЗА КОНТАКТ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЕС

Лично

В целия Европейския съюз съществуват стотици информационни центрове „Europe Direct“. Адресът на най-близкия до Вас център ще намерите на уебсайта https://europa.eu/european-union/contact_bg

По телефона или по електронна поща

Europe Direct е служба, която отговаря на въпроси за Европейския съюз. Можете да се свържете с тази служба:

- чрез безплатния телефонен номер 00 800 6 7 8 9 10 11 (някои оператори може да таксуват обаждането),
- или стационарен телефонен номер +32 22999696, или
- по електронна поща чрез формуляра на разположение на адрес https://europa.eu/european-union/contact_bg.

ЗА ДА НАМЕРИТЕ ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЕС

Онлайн

Информация за Европейския съюз на всички официални езици на ЕС е на разположение на уебсайта Europa на адрес https://europa.eu/european-union/index_bg.

Публикации на ЕС

Можете да изтеглите или да поръчате безплатни и платени публикации на адрес <https://op.europa.eu/bg/publications>. Редица безплатни публикации може да бъдат получени от службата Europe Direct или от Вашия местен информационен център (вж. https://europa.eu/european-union/contact_bg).

Право на ЕС и документи по темата

За достъп до правна информация от ЕС, включително цялото право на ЕС от 1952 г. насам на всички официални езици, посетете уебсайта EUR-Lex на адрес <http://eur-lex.europa.eu>.

Свободно достъпни данни от ЕС

Порталът на ЕС за свободно достъпни данни (<http://data.europa.eu/euodp/bg>) предоставя достъп до набори от данни от ЕС. Данните могат да бъдат изтеглени и използвани повторно безплатно, както за търговски, така и за нетърговски цели.

Относно този доклад

Докладът „Тенденции и развития“ представя най-новия анализ на EMCDDA на ситуацията с наркотиците в Европа. Докладът съдържа изчерпателен набор от национални данни по тези теми и ключови мерки за намаляване на вредите, насочени към употребата на незаконни наркотици, свързаните с нея вреди и предлагането на наркотици.

Относно EMCDDA

Европейският център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (EMCDDA) е централен източник на информация по въпросите, свързани с наркотиците, с утвърден авторитет в Европа. В продължение на повече от 25 години агенцията събира, анализира и разпространява научно обоснована информация за наркотиците и наркоманиите и техните последици, като предоставя на аудиторията си основана на данни картина на явлението наркотици на европейско равнище.

Публикациите на EMCDDA са основен източник на информация за широк кръг лица, включително отговорните за определянето на политиките и техните съветници, специалистите и изследователите, които работят в областта на наркотиците, и в по-широк смисъл медиите и широката общественост. EMCDDA, чието седалище е в Лисабон, е една от децентрализираните агенции на Европейския съюз.